

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
Навчально-науковий інститут економіки і управління

Кафедра фінансів

«До захисту в ЕК»

«До захисту допущено»

Директор інституту

Завідувач кафедри

_____ Олег ШЕРЕМЕТ
(підпис) (ім'я та прізвище)

_____ Лада ШІРІНЯН
(підпис) (ім'я та прізвище)

«__» _____ 2022 р.

«__» _____ 2022 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА

зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(код і назва спеціальності)

освітньо-професійної програми Фінанси, банківська справа та страхування
на тему: **Фінансовий механізм забезпечення прибуткової діяльності підприємства**

Виконав: здобувач 5 курсу, групи 4

_____ Кулікова Валентина Петрівна
(прізвище, ім'я, по батькові повністю)

_____ (підпис)

Керівник: Чернелевська Олена Леонідівна
(прізвище, ім'я, по батькові повністю)

_____ (підпис)

Рецензент Наталія Кудренко
(ім'я та прізвище)

_____ (підпис)

Я, як здобувач Національного університету харчових технологій, розумію і підтримую політику університету з академічної доброчесності. Я, не надавав і не одержував недозволеної допомоги під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Здобувач _____
(підпис)

Київ – 2022р.

ліквідності ТОВ «КОМО УКРАЇНА», табл. 8. Дебіторська та кредиторська заборгованість ТОВ «КОМО Україна», тис грн, табл. 9. Дебіторська та кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги ТОВ «КОМО Україна», тис грн, табл.10. Фінансові результати ТОВ «КОМО УКРАЇНА», табл. 11. SWOT-аналіз ТОВ «КОМО Україна», табл. 12. Структурна схема взаємозв'язку між підприємствами-засновниками групи КОМО, табл. 13. Основні фінансові показники за балансом ТОВ «Кома Україна», ТОВ «Кома-Експорт», ПрАТ «Дубномолоко» у 2020 р.

6. Консультанти розділів проекту (роботи)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
I	Чернелевська О.Л.		
II	Чернелевська О.Л.		
III	Чернелевська О.Л.		

7. Дата видачі завдання 26 жовтня 2020 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломного проекту (роботи)	Строк виконання етапів проекту (роботи)	Примітка
1	Вибір теми, написання заяви і узгодження плану кваліфікаційної роботи з керівником	до 15.10.2021	
2	Робота над 1-м розділом та перевірка керівником	до 09.11.2021	
3	Робота над 2-м розділом та перевірка керівником	до 30.11.2021	
4	Робота над 3-м розділом та перевірка керівником	до 21.12.2021	
5	Оформлення роботи і подання керівникові для проходження попереднього захисту	до 29.12.2021	
6	Подання кваліфікаційної роботи з підтвердження керівника на перевірку академічного плагіату.	20.01.2022	
7	Доопрацювання кваліфікаційної роботи після попереднього захисту та перевірки на плагіат, узгодження змісту доповіді та презентації з керівником, отримання відзивів на роботу	28.01.2022	
8	Підпис остаточного варіанту роботи завідувачем кафедри	01.02.2022	

Здобувач

(підпис)

Кулікова В.П.

(прізвище та ініціали)

Керівник роботи

(підпис)

Чернелевська О.Л.

(прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Кулікова В.П. «Фінансовий механізм забезпечення прибуткової діяльності підприємства»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальністю 072 – Фінанси, банківська справа та страхування. Національний університет харчових технологій, Київ, 2022.

Кваліфікаційна робота присвячена розв'язанню теоретичних, методичних та практичних проблем забезпечення прибуткової діяльності підприємства

Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків.

У вступі обґрунтовано актуальність теми та сформульовано завдання дослідження.

У першому розділі розкрито сутність прибутку та прибутковості підприємства, фінансового механізму забезпечення прибуткової діяльності підприємства, особливості формування прибутковості діяльності підприємства.

Другий розділ присвячено аналізу фінансово стану ТОВ «Комо Україна» та визначено прибутковість підприємства.

У третьому розділі обґрунтовано напрями вдосконалення фінансового механізму забезпечення прибуткової діяльності підприємства.

***Ключові слова:** прибуток, прибутковість, факторний аналіз, фінансовий механізм, забезпечення прибуткової діяльності підприємства*

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИБУТКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	7
1.1. Економічна сутність прибутку та прибутковості підприємства	7
1.2. Фінансовий механізм забезпечення прибуткової діяльності підприємства	11
1.3. Формування прибутковості діяльності підприємства	16
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТОВ «КОМО УКРАЇНА»	23
2.1. Аналіз фінансової стійкості та майнового стану підприємства	23
2.2. Аналіз ліквідності та платоспроможності ТОВ «Комо Україна»	28
2.3. Аналіз прибутковості підприємства ТОВ «Комо Україна»	34
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОГО МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИБУТКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	46
3.1. Рекомендації щодо підвищення прибутковості діяльності ТОВ «Комо Україна» від виробничої діяльності	46
3.2. Рекомендації з підвищення прибутковості діяльності ТОВ «Комо Україна» від інвестиційної та фінансової діяльності	56
3.3. Оцінка ефективності запропонованих заходів підвищення прибутковості діяльності ТОВ «Комо Україна»	61
ВИСНОВКИ	68
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	70
ДОДАТКИ	77

ВСТУП

Актуальність теми. В умовах розвитку ринкової економіки України прибуток відіграє ключову роль у діяльності будь-якого підприємства і соціально-економічному розвитку країни в цілому. В сучасних умовах забезпечення прибутковості діяльності підприємствам України є складним питанням. Значна частка підприємств взагалі не отримує прибуток та формує збиток за результатами фінансово-господарської діяльності що призводить до їх ліквідації та банкрутства.

Прибуток одночасно є і метою, і результатом, і стимулом, і чинником діяльності підприємства. Можливість отримання прибутку спонукає керівників підприємств шукати більш ефективні способи використання ресурсів, винаходити продукти, на які може виникнути попит, застосовувати організаційні і технічні інновації, що обіцяють підвищити ефективність виробництва тощо. Забезпечення прибутковості фінансово-господарської діяльності підприємства призводить до економічного розвитку суспільства, сприяє створенню і збільшенню суспільного багатства і зростанню добробуту як власників підприємства, так і найманих працівників. Тому дана тема є надзвичайно актуальною і потребує подальших досліджень.

Дослідженнями прибутковості займаються: М.Д. Білик, А.І. Бланк, Ю.В. Волинчук, Ю. А. Гайбура, Г. Г. Кірейцев, Л. О. Коваленко, Л.А. Костирко, О.Є. Майборода, С.В. Мочерний, Т.В. Осипова, Н.Г. Пігуль, В.О. Подольська, А.М. Поддєрьогін, та інші. В дослідженнях цих та інших авторів вивчається природа, складові забезпечення та проблеми прибутковості підприємств.

Мета і завдання дослідження. Мета роботи – дослідити теоретичні засади та обґрунтувати практичні рекомендації вдосконалення фінансового механізму забезпечення прибуткової діяльності підприємства.

Досягнення поставленої мети зумовило необхідність розв'язання наступних **завдань:**

- розглянути економічну сутність прибутку та прибутковості підприємства;
- дослідити фінансовий механізм забезпечення прибуткової діяльності підприємства;

- розкрити особливості формування прибутковості діяльності підприємства;
- провести аналіз фінансової стійкості та майнового стану підприємства;
- провести аналіз ліквідності та платоспроможності ТОВ «Кома Україна»;
- провести аналіз прибутковості підприємства ТОВ «Кома Україна»;
- обґрунтувати рекомендації щодо підвищення прибутковості діяльності підприємства від виробничої діяльності;
- розробити пропозиції підвищення прибутковості діяльності від інвестиційної та фінансової діяльності;
- оцінити ефективність запропонованих заходів підвищення прибутковості ТОВ «Кома Україна».

Об’єктом дослідження є забезпечення прибуткової діяльності підприємства.

Предмет дослідження – економічні відносини, що виникають в процесі забезпечення прибуткової діяльності підприємства.

Методи дослідження. Для досягнення мети та розв’язання поставлених завдань у роботі були застосовані такі методи дослідження: діалектичний та системний – при визначенні сутності прибутку та прибутковості підприємства; групування – при визначенні абсолютних та відносних показників прибутковості підприємства; табличний та графічний – при наведенні результатів аналізу фінансового стану підприємства.

Інформаційну базу становлять законодавчі та нормативно-правові акти, що регулюють господарську діяльність, формуванні та використанні прибутку підприємства, дані фінансової звітності підприємств, наукові праці провідних вітчизняних та зарубіжних дослідників.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИБУТКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Економічна сутність прибутку та прибутковості підприємства

Фінансовий результат діяльності будь-якого суб'єкта економіки дуже важливий для власника, для найманих працівників і для держави у цілому. Отримання підприємством позитивного фінансового результату (прибутку) створює для нього можливість оновлювати матеріально-технічну базу, фінансувати інвестиційні та інноваційні проекти, розширювати діяльність, реалізовувати соціальні програми для співробітників тощо. Оцінкою фінансового результату діяльності підприємства є його прибутковість.

Економічна сутність прибутку та прибутковості підприємства тісно пов'язані між собою, інколи вчені вдаються до ототожнення даних економічних категорій.

На сучасному етапі поняття «прибуток» розглядають в різних значеннях. Результати дослідження підходів до трактування сутності цієї категорії систематизовано у табл.1.1.

Таблиця 1.1

Сучасні підходи до трактування поняття «прибуток»

Визначення сутності поняття	Джерело
1	2
втілений у грошовій формі чистий дохід підприємця на вкладений капітал, що характеризує його винагороду за ризик здійснення підприємницької діяльності та є різницею між сукупним доходом і сукупними витратами у процесі здійснення підприємницької діяльності	І.О. Бланк [10, с. 258]
частина доходу, що залишається підприємству після відшкодування всіх витрат, пов'язаних з виробництвом, реалізацією продукції та іншими видами діяльності	І.М. Бойчик [13, с. 346]
найважливіша фінансова категорія, що відображає позитивний фінансовий результат господарської діяльності підприємства, характеризує ефективність виробництва, і в кінцевому підсумку свідчить про рівень і якість виробленої продукції, стан продуктивності праці, рівень собівартості	Г.Г. Кірейцев [30]

1	2
прибуток як частина заново створеної вартості, виробленої і реалізованої, готової до розподілу	А.М. Поддєрьогін [62, с. 342]
та частина виторгу, що залишається після відшкодування усіх витрат на виробничу і комерційну діяльність підприємства, характеризуючи пере-вищення надходжень над витратами, прибуток виражає мету підприємницької діяльності і є головним показником її результативності (ефективності)	С.Ф. Покропивний [23, с.436]
узагальнюючий фінансовий показник діяльності підприємства; на його думку, це та частина виторгу, що залишається після відшкодування всіх витрат на виробничу й комерційну діяльність підприємства	Л.І. Шваб [67, с. 490]
прибуток як економічний показник – різниця між ціною реалізації та собівартістю продукції (товарів, послуг), між обсягом отриманого виторгу та сумою витрат на виготовлення та реалізацію продукції	А.А. Мазаракі [24, с. 449]
прибуток являє собою різницю між ціною реалізації та собівартістю продукції (товарів, робіт, послуг), між обсягом отриманої виручки та сумою витрат на виробництво та реалізацію продукції	О.О. Гетьман і В.М. Шаповал [17, с. 387]

Однак, перелічені вище трактування вчених-економістів характеризують поняття прибутку, насамперед, з кількісного боку та порядку розрахунку, проте при цьому не розкривається його економічна природа.

Щодо сучасних визначень «прибутку», то широковживані визначення згідно з п. 3 НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: прибуток – сума, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витрати [43].

Сутність прибутку доцільно розглядати з кількох поглядів:

– прибуток як економічна категорія виступає активним доходом, який представляє собою виражену в грошовій формі, реалізовану і готову до розподілу частку доданої вартості, що створюється в процесі виготовлення товарів і послуг за допомогою трьох факторів виробництва: землі, праці, капіталу та підприємницьких здібностей. При цьому, коли йдеться про працю як про джерело доданої вартості, доречно буде вести мову не лише про працю найманого робітника, а й про працю підприємця;

– прибуток з фінансової точки зору – це збільшення фінансових ресурсів підприємства або його власників за рахунок виробничої діяльності, інвестиційної та фінансової діяльності;

– прибуток з бухгалтерської точки зору – це різницю між доходами від операційної, фінансової та інвестиційної діяльності підприємства та витратами необхідними для повноцінного здійснення цих видів діяльності, а також податковими зобов'язаннями.

Щодо функцій та значення прибутку в ринковій економіці можна узагальнити основні:

– прибуток є найважливішою метою провадження підприємницької діяльності та вказується як мета діяльності у статутах підприємств;

– прибуток є не лише основою функціонування певного окремого підприємства, але й базою для економічного, соціального та політичного розвитку країни [11];

– прибуток є головним внутрішнім інвестиційним джерелом та використовується на формування чи поповнення фінансових ресурсів підприємства;

– прибуток є одним критеріїв ефективності підприємницької діяльності та підвищує рівень інвестиційної привабливості підприємства, конкурентоспроможності підприємства, рівень ринкової вартості підприємства;

– прибуток є складовою механізму захисту (захищає підприємство від банкрутства).

Отже, прибуток з погляду його практичного застосування необхідно розуміти як частину чистого доходу суспільства, позитивний фінансовий результат підприємства в окремому періоді та показник ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства.

Прибутковість слід вважати похідним економічним поняттям від поняття «прибуток». Результати дослідження підходів до трактування сутності цієї категорії систематизовано у табл.1.2.

Поняття «прибутковість» характеризує ефективність діяльності підприємства загалом чи в певному періоді з погляду здатності його приносити прибуток та забезпечувати ефективне використання і відтворення вкладених та використаних ресурсів.

Сучасні підходи до трактування поняття «прибутковість»

Визначення сутності поняття	Джерело
1	2
<i>стійке економічне явище</i> , що проявляється як підтверджена здатність підприємства генерувати позитивний фінансовий результат від здійснення як основної, так і всієї господарської діяльності, що полягає в перевищенні доходу над здійсненими витратами в розмірі, достатньому для ефективного подальшого функціонування	Антонюк Р.Р. [2, с. 32]
<i>як показник ефективності</i> між прибутком і прибутковістю є тісний діалектичний взаємозв'язок: прибуток - це показник для зображення економічного ефекту в абсолютних показниках, а прибутковість - показник для зображення економічної ефективності діяльності суб'єкта господарювання	Кучер Л.Ю. [35]
<i>як показник ефективності</i> прибутковість суб'єкта треба розглядати з двох аспектів: по-перше, як прибутковість усього підприємства щодо всього авансованого капіталу, яка визначається нормою прибутку: відношенням річного прибутку до авансованого капіталу; по-друге, як прибутковість виготовлення окремої партії товарів, яка вимірюється відношенням прибутку до собівартості товарів	Мочерний С.В. [42, с. 519]
<i>вид ефективності</i> , що характеризує результативність діяльності економічних систем (підприємств, територій, національної економіки). Основною особливістю таких систем є вартісний характер засобів (видатків, витрат) досягнення цілей (результатів), а в деяких випадках і самих цілей (зокрема, одержання прибутку)	Огійчук М.Ф. [45, с. 52]
<i>як показник ефективності...</i> основою прибутковості є сам прибуток, який загалом і визначає результат фінансово-господарської діяльності підприємств як суб'єктів господарювання. Тому прибуток зображає її результати	Осипова Т.В. [46, с. 83]
<i>стан підприємства</i> , що вказує на його здатність здійснювати рентабельну діяльність, забезпечувати платоспроможність, генерувати прибуток, на основі чого забезпечувати стабільність зростання та майбутній інноваційно-інвестиційний розвиток	Хмелевський О.В. [64, с. 51]

Щодо функцій та значення прибутковості можна узагальнити основні:

- прибутковість є найважливішою метою провадження підприємницької діяльності, проте її розмір не вказується у статутах підприємств;
- прибутковість є показником для зображення економічної ефективності діяльності підприємства та показник прибутковості є інформативним і зручним для порівняння ефективності діяльності підприємства. Порівнювати розмір прибутку двох підприємств досить складно, оскільки не зрозуміло який обсяг фінансових ресурсів було інвестовано у підприємство.

В умовах складної ситуації в державі та жорсткої конкуренції на ринку підприємствам забезпечувати прибутковість діяльності, адже прибуток є головним

стимулом та інструментом розвитку підприємства, забезпечення інтересів власників та найманих працівників, держави. Під прибутковістю підприємства доцільно розуміти такий стан підприємства, коли доходи перевищують витрати та забезпечена платоспроможність, стабільність зростання та майбутній інноваційно-інвестиційний розвиток.

1.2. Фінансовий механізм забезпечення прибуткової діяльності підприємства

На сьогоднішній день, низькі показники прибутковості підприємств, що заявлені в статистичній звітності можна обґрунтувати небажанням підприємств показувати їх реальні значення, завищенням витрат виробництва для зменшення оподаткування. Сам механізм, як категорія, є засобом, що забезпечує поступальний розвиток об'єкта, на який спрямовано рушійну силу чинників зовнішнього середовища. Його структура та зміст зазнають змін у процесі розвитку суспільного виробництва, тобто кожній суспільно-економічній системі відповідає адекватний механізм [11, с. 655].

Забезпечення прибуткової діяльності підприємства базується на фінансовому механізмі підприємства, тому доцільно дослідити його сутність та складові для побудови фінансового механізму забезпечення прибуткової діяльності підприємства.

Фінансовий механізм як систему управління визначає А.М. Поддєрьогін: «Фінансовий механізм підприємства — це система управління фінансами, призначена для організації взаємодії фінансових відносин і грошових фондів із метою оптимізації їхнього впливу на кінцеві результати його діяльності» [63, с. 15]. До структури фінансового механізму науковець відносить фінансові методи (планування, прогнозування, інвестування, кредитування, нормування, резервування, лімітування, матеріальне стимулювання, страхування тощо),

фінансові важелі (прибуток, дохід, амортизація, ціна, дивіденди, процентні ставки, ставки податків тощо), правове, нормативне та інформаційне забезпечення.

Фінансовий механізм забезпечення прибуткової діяльності підприємства застосовується з метою створення сприятливих фінансово-економічних умов для реалізації фінансових цілей і перспективних рішень у сфері забезпечення прибутковості підприємства.

В основу забезпечення прибуткової діяльності підприємства покладено фінансові (економічні) відносини в сфері формування, розподілу і використання прибутку підприємства, тобто на всіх етапах фінансово-господарської діяльності підприємства. Забезпечення прибуткової діяльності відбувається на основі взаємодії групи суб'єктів, до яких належать

– внутрішні по відношенню до підприємства (акціонери чи учасники товариства, менеджери, організаційні структури управління прибутком підприємства),

– зовнішні (державні органи управління, галузеві органи управління, міжнародні організації, споживачі продукції).

Сутність фінансового механізму забезпечення прибутковості підприємств вчені (Л. А. Костирко, Е. В. Чернодубова) розуміють як комплекс скоординованих методів, інструментів і важелів, що забезпечують збалансованість фінансових відносин в сфері формування, розподілу і використання прибутку підприємств та пристосування до постійних змін середовища [32].

Л. А. Костирко, Е. В. Чернодубова до складу фінансового механізму забезпечення прибутковості підприємств відносять вісім складових [32], у наступних дослідженнях розширюють до дев'яти складових [65, с. 45]., Ю. В. Волинчук та Н. В. Герасимяк розширюють до одинадцяти складових [15, с. 21].

ФІНАНСОВИЙ МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ПІДПРИЄМСТВ				
Фінансові методи	Фінансові важелі	Правове забезпечення	Нормативне забезпечення	Інформаційне забезпечення
<ul style="list-style-type: none"> • планування • прогнозування • інвестування • нормування • резервування • лімітування • матеріальне стимулювання і відповідальність • страхування • факторинг • фондоутворення • взаємовідносини із засновниками, суб'єктами господарювання, органами державного управління 	<ul style="list-style-type: none"> • прибуток • дохід • амортизація • ціна • дивіденди • процентні ставки • ставки податків • пайові внески • інвестиції • валютні курси • курси цінних паперів 	<ul style="list-style-type: none"> • Закони • укази Президента • постанови Уряду • накази і листи міністерств і відомств • статут підприємства 	<ul style="list-style-type: none"> • Інструкції • нормативи • норми • методичні вказівки • інша нормативна документація 	<ul style="list-style-type: none"> • звітні та оперативні дані (фінансова звітність); • статистичні і фінансові оперативні дані; • інформація усіх рівнів (державна, регіональна, галузева); • планово-прогнозна інформація; • довідково-аналітична інформація

Рис.1.1. Базові елементи фінансового механізму забезпечення прибутковості підприємств

Фінансові методи передбачають забезпечення прибутковості підприємств через планування та прогнозування прибутковості, інвестування коштів у виробництво та фінансові активи для забезпечення прибутковості, нормування витрат для забезпечення прибутковості, резервування частини коштів для можливого покриття збитків, лімітування, матеріальне стимулювання і відповідальність посадових осіб для усунення ризиків діяльності підприємства, страхування, факторинг тощо.

Фінансові важелі передбачають забезпечення прибутковості підприємств на основі оперування такими важелями як прибуток, дохід, амортизація, ціна, дивіденди, процентні ставки, ставки податків, пайові внески, інвестиції, валютні курси, курси цінних паперів.

Правове забезпечення прибутковості підприємства об'єднує сукупність законів та кодексів, постанови Уряду, накази і листи міністерств і відомств, а також статут підприємства.

Господарський кодекс України регулює формування та розподіл прибутку різних видів діяльності [19]. Згідно із цим нормативним документом, п. 2 статті 3 регулює господарську діяльність та господарські відносини, визначає прибуток, є основною метою підприємництва. П. 5 статті 87 Господарського кодексу України визначає порядок формування прибутку товариства і визначає, що прибуток господарського товариства утворюється з надходжень від його господарської діяльності після покриття матеріальних та прирівняних до них витрат і витрат на оплату праці. З економічного прибутку товариства сплачуються передбачені законом податки та інші обов'язкові платежі, а також відсотки за кредитами банків і за облігаціями. Прибуток, одержаний після зазначених розрахунків, залишається у розпорядженні товариства, яке визначає напрями його використання відповідно до установчих документів товариства.

Згідно з Податковим кодексом України відбувається оподаткування прибутку підприємства та визначається порядок нарахування інших податків, що враховуються при визначенні прибутку підприємства [50].

Накази і листи Міністерства фінансів України (Наказ Міністерства фінансів України «Загальні вимоги до фінансової звітності: національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 1» [43], Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо заповнення форм фінансової звітності») визначають порядок обліку доходів та витрат підприємства, їх визнання та визначення прибутку підприємства, його відображення у фінансовій звітності.

Нормативне забезпечення прибутковості підприємства об'єднує інструкції, нормативи, норми, методичні вказівки тощо.

Інформаційне забезпечення прибутковості підприємства об'єднує внутрішню інформацію підприємства (фінансова звітність, статистичні і фінансові оперативні дані) та інформацію зовнішню щодо фінансової стабільності та платоспроможності партнерів і конкурентів, ринкових цін, курсів валют, відсотків на товарному, кредитному, фондовому і валютному ринках.

Принципи забезпечення прибутковості підприємств:

- системності та комплексності;
- орієнтованості на кінцевий результат;

- збалансованості інтересів всіх учасників або зацікавлених осіб;
- гнучкості відповідно до змін зовнішнього середовища та економічного потенціалу підприємства;
- безперервності процесу забезпечення прибутковості;
- ефективності процесу забезпечення прибутковості, що підтверджується системою аналітичних показників;
- різноманітності та диференціації;
- інтегрованості в загальну фінансову стратегію підприємства;
- ієрархічності управлінських рішень забезпечення прибутковості, особливо це актуально для великих підприємств, що мають складну організаційну структуру;
- альтернативності розробки управлінських рішень забезпечення прибутковості підприємств за доходами та витратами, а також іншими показниками.

Для забезпечення ефективності фінансового механізму забезпечення прибутковості підприємств запропоновано такі заходи: розробка гнучкої політики формування і розподілу прибутку підприємств, впровадження підходу до прогнозування прибутку з урахуванням майбутньої вартості витрат та ризику, побудова системи моніторингу показників прибутку, підвищення дієвості системи податкового планування.

Отже, механізм забезпечення прибутковості підприємств – це сукупність методів, важелів та інструментів, що забезпечують збалансованість фінансових відносин в сфері формування, розподілу і використання прибутку підприємства під впливом ендогенних та екзогенних факторів з метою максимізації добробуту власників підприємства.

1.3. Формування прибутковості діяльності підприємства

В процесі здійснення господарської діяльності підприємства, що функціонують у нестійкому ринковому середовищі, стикаються з проблемою

формування прибутковості. На жаль, не всі підприємства можуть забезпечити прибутковість підприємства та є збитковими.

Варто зазначити, що несвоєчасна діагностика проблем, пов'язаних з питаннями формування прибутковості призводить до погіршення показників діяльності, втрати платоспроможності, фінансової стійкості та навіть до банкрутства [9].

Формування прибутковості підприємства є залежним від ряду чинників, які можна розділити на зовнішні та внутрішні.

Зовнішні фактори прибутковості підприємства не залежать від особливостей функціонування підприємства, а підприємство, з свого боку, не може впливати на їх виникнення, проте докладаеть всі зусилля для вчасного реагування на їх вплив та можливості його нівелювання [36].

Таблиця 1.3

Чинники, що впливають на прибутковість підприємства

Зовнішні чинники	Внутрішні чинники
Рівень економічного розвитку	Діючий менеджмент на підприємстві
Рівень розвитку держави	Рівень кваліфікації працівників
Рівень розвитку галузі	Маркетингова, цінова та асортиментна політика суб'єкта господарювання
Динаміка ВВП	Обсяг випуску продукції
Рівень імпорту та експорту	Якість продукції
Правове забезпечення функціонування підприємств	Собівартість продукції
Рівень інфляції	Технічний та організаційний рівень виробництва
Діюча податкова система в державі	Конкурентоспроможність товарів

Джерело: [36]

Зовнішні фактори прибутковості підприємства перебувають переважно в економічній площині та враховують динаміку макроекономічних показників: динаміка ВВП, імпорту та експорту, інфляції. Проте такий перелік є умовним, тому В. В. Биба (рис. 1.1), Т. В. Романова, Є. О. Даровський [54] додають інші фактори.

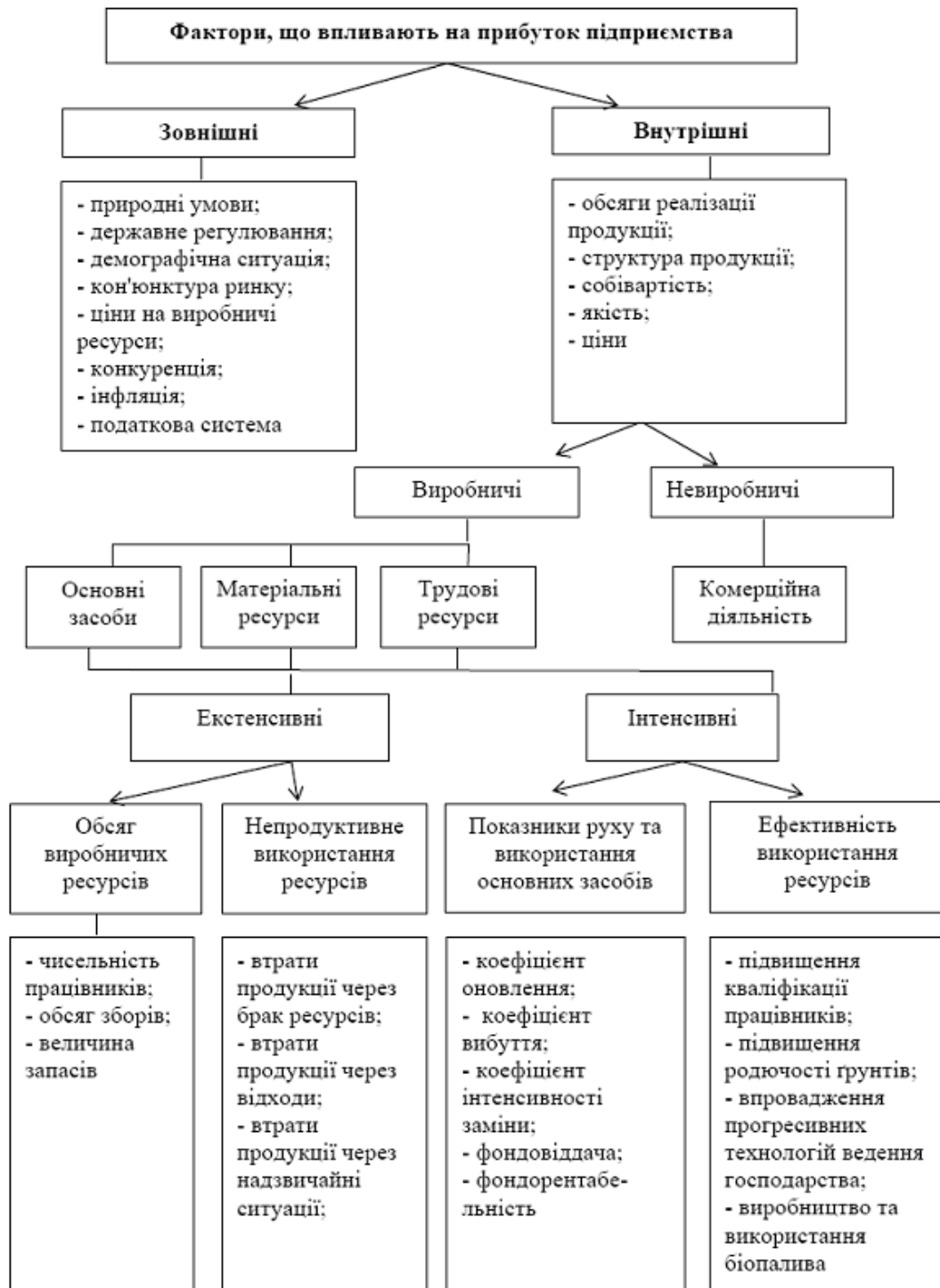

Рис. 1.2. Структура факторів, що впливають на прибуток

Джерело: [54]

Природні умови суттєво впливають на формування прибутковості у сільському господарстві та туристичній галузі; транспортні умови суттєво впливають на формування прибутковості у транспортній галузі та експортно-імпортно орієнтованих галузях, державне регулювання цін впливає на формування прибутковості в умовах обмеження цін та рентабельності, тарифів, демографічна

ситуація суттєво впливають на формування прибутковості через сукупний попит. Суттєвий вплив на формування прибутковості має стан відсотків на грошово-кредитного ринку, рівень валютних курсів та коливань на валютному ринку, стан податкової системи у частині ставок податків, складності адміністрування податків.

До внутрішніх факторів формування прибутковості відносять обсяги виробництва та реалізації продукції, структуру продукції, собівартість продукції, якість продукції, ціни тощо. Внутрішні фактори поділяють на виробничі та невиробничі.

Виробничі фактори, у свою чергу, поділяють на екстенсивні (впливають на прибуток через кількісні зміни – обсяг матеріальних та фінансових ресурсів, кількість працівників) та інтенсивні – підвищення продуктивності праці, зниження матеріаломісткості продукції, підвищення оборотності активів тощо, що впливають на величину прибутку через якісні зрушення [54].

Прибутковість діяльності підприємства обов'язково повинна бути оцінена, в тому числі визначено вплив окремих факторів на формування прибутковості. Для повноцінного аналізу прибутковості підприємства доцільно проводити аналіз формування та розподілу прибутку та аналіз прибутковості.

Під формуванням прибутку розуміють його створення в процесі фінансово-господарської діяльності підприємства.

В процесі формування та використання прибутку розрізняють:

- валовий прибуток (збиток);
- прибуток від операційної діяльності;
- прибуток до оподаткування;
- чистий прибуток (збиток) підприємства.

Валовий прибуток формується як різниця виручки від реалізації продукції та собівартості реалізованої продукції і спрямовується на покриття інших витрат фінансово-господарської діяльності підприємства.

Прибуток від операційної діяльності формується як сума валового прибутку та інших операційних доходів, що зменшені на адміністративні витрати, витрати на збут, інші операційні витрати. Прибуток від операційної діяльності спрямовується

на покриття інших не господарських (операційних) витрат діяльності підприємства.

Прибуток до оподаткування формується як сума прибутку від операційної діяльності та доходів від участі в капіталі, інших фінансових доходів, інших доходів, що зменшені на фінансові витрати, витрати від участі в капіталі, інші витрати. Прибуток до оподаткування спрямовується на сплату податку на прибуток підприємства та формування чистого прибутку.

Чистий прибуток підприємства – це кінцевий результат діяльності підприємства, що дорівнює сумі всіх доходів та витрат фінансово-господарської діяльності підприємства.

Для підвищення ефективності господарської діяльності дуже важливо, щоб розподіл чистого прибутку здійснювався з урахуванням інтересів усіх учасників бізнес-процесу. Важливим, на думку О.О. Горошанської та Н.Б. Кащена, є оптимальне поєднання таких завдань:

- здійснення розподілу чистого прибутку відповідно до стратегічних і тактичних цілей підприємства;
- підвищення рівня добробуту власників підприємства шляхом реалізації дивідендної політики;
- забезпечення приросту ринкової вартості суб'єкта господарювання у коротко- та довгостроковій перспективах;
- підвищення інвестиційної привабливості підприємства;
- реалізація соціального розвитку підприємства;
- поповнення фінансових ресурсів суб'єкта господарювання;
- розвиток матеріально-технічної бази;
- підвищення рівня платоспроможності підприємства;
- зменшення ризиків підприємницької діяльності [18, с. 1067].

Структурно-логічна модель розподілу прибутку підприємства (прибуток до оподаткування та чистого прибутку) наведена на рис. 1.3.

Рис. 1.3. Структурно-логічна модель розподілу прибутку підприємства

Джерело: [18, с. 1067]

Оцінка прибутковості (рентабельності) діяльності підприємства проводиться за допомогою багатьох показників на основі форми 2 Звіт про фінансові результати (виручка від реалізації, витрати, прибуток (збиток) до оподаткування, чистий прибуток) та форми 1 Звіт про фінансовий стан (розмір активів, власного капіталу, авансованого капіталу, основних засобів, запасів), розрахунок яких представлено в таблиці 1.4.

За даними табл. 1.4 видно, що провідними факторами прибутковості, які оцінюються є розмір активів, власного капіталу, авансованого капіталу, основних засобів, запасів, проте такий перелік можна доповнювати іншими показниками. Для поглибленого факторного аналізу використовують прибутковість активів чи прибутковість власного капіталу.

Показники рентабельність підприємства та алгоритми їх розрахунку

Назва показника	Алгоритм розрахунку показників
1. Середній розмір майна	ряд. (1300 гр. 3 + 4) форма № 1 / 2
2. Середній розмір власного капіталу	ряд. (1495 гр. 3 + 4) форма № 1 / 2
3. Середній розмір власного оборотного капіталу	ряд. [1495 – 1095 гр. 3 + 4] форма № 1 / 2
5. Середній розмір авансованого капіталу	ряд. [1495 + 1595 гр. 3 + 4] форма № 1 / 2
6. Середній розмір матеріальних оборотних активів	ряд. 1100 гр. 3 + 4 форма № 1 / 2
7. Середній розмір основних засобів	ряд. (1010 гр. 3 + 4) форма № 1 / 2
8. Вартість виробничих ресурсів	пок. 6 + пок. 7
9. Витрати на оплату праці	ряд. 2505 форма № 2
10. Вартість господарських ресурсів	пок. 8 + пок. 9
11. Виручка від реалізації	ряд. 2000 форма № 2
12. Витрати	ряд. 2050+2130+2150+2180+2250+2270 форма № 2
13. Прибуток (збиток) до оподаткування	ряд. 2290 (2295) форма № 2
14. Чистий прибуток (збиток)	ряд. 2350 (2255) форма № 2
15. Рентабельність (збитковість), %	
15.1. Продажу	(пок. 13 : пок. 11) x 100
15.2. Основних засобів	(пок. 13 : пок. 7) x 100
15.3. Оборотних активів	(пок. 13 : пок. 6) x 100
15.4. Виробничих ресурсів	(пок. 13 : пок. 8) x 100
15.5. Трудових ресурсів	(пок. 13 : пок. 9) x 100
15.6. Всіх ресурсів	(пок. 13 : пок. 10) x 100
15.7. Витрат	(пок. 13 : пок. 12) x 100
15.8. Активів	(пок. 14 : пок. 1) x 100
15.9. Власного капіталу	(пок. 14 : пок. 2) x 100
15.10. Власного оборотного капіталу	(пок. 14 : пок. 3) x 100
15.12. Авансованого капіталу	(пок. 14 : пок. 5) x 100

Джерело: [51, с. 301-302]

Можливості факторного аналізу можуть бути розширені через використання прийому дольової участі та інформації стосовно впливу окремих факторів на розмір прибутку (збитку) підприємства. Тоді формула рентабельності (збитковості) капіталу матиме вигляд:

$$P(З)_к = \frac{ЧП(ЧЗ) \pm \Delta P_v \pm \Delta P_s \pm \Delta P_{стр} \pm \Delta P_{ав} \pm \Delta P_{іод} \pm \Delta P_{іов}}{К}$$

де $P(З)_к$ – рентабельність(збитковість) капіталу, %;

ЧП(ЧЗ) – чистий прибуток (збиток);

ΔP_v – вплив виручки від реалізації на чистий прибуток (збиток);

ΔP_s – вплив собівартості реалізованої продукції на чистий прибуток (збиток);

$\Delta R_{\text{стр}}$ – вплив структури реалізованої продукції на чистий прибуток (збиток);

$\Delta R_{\text{рав}}$ – вплив адміністративних витрат на чистий прибуток (збиток);

$\Delta R_{\text{іод}}$ – вплив інших операційних доходів на чистий прибуток (збиток);

$\Delta R_{\text{іов}}$ – вплив інших операційних витрат на чистий прибуток (збиток) [51, с. 304].

Для оцінки впливу факторів на рівень рентабельності широке застосування отримали моделі, які розроблені фірмою DuPont (The DuPont System of Analysis). На основі цієї моделі аналітиками фірми DuPont була розроблена друга факторна модель рентабельності власного капіталу. З її допомогою виявляється взаємозв'язок між рентабельністю власного капіталу, структурою капіталу та рентабельністю продажу. Взаємозв'язок між зазначеними показниками виражається рівняннями:

$$R_K = R_P \times O_A,$$

або
$$R_{BK} = R_P \times O_A \times K_{ЗЛ}$$

де R_K – рентабельність капіталу, %;

R_{BK} – рентабельність власного капіталу, %;

R_P – рентабельність продажу, %;

O_A – оборотність активів, раз;

$K_{ЗЛ}$ – коефіцієнт фінансової залежності

Отже, можна зробити висновок, що аналіз прибутковості підприємства можна проводити в три етапи: проаналізувати прибуток підприємства як абсолютного показника прибутковості; провести аналіз міри ефективності діяльності суб'єкта господарювання, тобто дослідити показники рентабельності; на основі досліджень виявити можливі резерви та шляхи збільшення прибутковості підприємства на основі факторного аналізу.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТОВ «КОМО Україна»

2.1. Аналіз фінансової стійкості та майнового стану підприємства

КОМО – сучасний український бренд зі смачною, понад 10-річною історією. ТОВ «КОМО Україна» зареєстроване відповідно до Господарського Кодексу України, іншими нормативно-правовими актами України у 2014 р.

ТОВ «КОМО Україна» створено з метою задоволення суспільних потреб у виконанні робіт, послуг та реалізація на основі одержаних прибутків соціальних та економічних інтересів членів трудового колективу та інтересів учасників товариства. Основні відомості про ТОВ «КОМО Україна» наведені у додатку А.

Фінансову стійкість підприємства визначають за системою узагальнюючих та часткових показників. Розрахунок узагальнюючих показників фінансової стійкості ТОВ «КОМО УКРАЇНА» представлено у таблиці 2.1.

Враховуючи показники фінансової стійкості ТОВ «КОМО УКРАЇНА», фінансова стійкість оцінюється як нормальна. Стан фінансової стійкості підприємства не змінився. У 2018-2020 рр. нестача власного оборотного капіталу для фінансування запасів становила 194 млн грн у 2018 р., 217 тис. грн у 2019 р., 260 млн грн у 2020 р., тобто підприємство не мало власного оборотного капіталу, проте компенсувало його довгостроковими кредитами та позиками для формування запасів.

Запас стійкості фінансового стану перевищував 200 днів у 2018-2019 рр. та зменшився до 182 днів у 2020 р., проте такої кількості днів достатньо для фінансування запасів.

**Узагальнюючі показники фінансової стійкості ТОВ «КОМО УКРАЇНА»
(станом на кінець року), тис. грн**

Показники	2018	2019	2020	Відхилення	
				2018/ 2019	2019/ 2020
Наявність власного оборотного капіталу для формування запасів	-165 650	-187 418	-226 718	-21768	-39300
Наявність власного оборотного капіталу, довгострокових кредитів та позик для формування запасів	1 334 350	1 312 582	1 273 282	-21768	-39300
Наявність власного оборотного капіталу, довгострокових, короткострокових кредитів та позик для формування запасів	1 334 350	1 312 582	1 273 282	-21768	-39300
Запаси	28 654	29 400	33 429	746	4029
Надлишок (+) нестача (-) власного оборотного капіталу для формування запасів	-194 304	-216 818	-260 147	-22514	-43329
Надлишок (+) нестача (-) власного оборотного капіталу, довгострокових кредитів та позик для формування запасів	1 305 696	1 283 182	1 239 853	-22514	-43329
Надлишок (+) нестача (-) власних оборотних, довгострокових, короткострокових кредитів та позик для формування запасів	1 305 696	1 283 182	1 239 853	-22514	-43329
Запас стійкості фінансового стану, днів	209,69	203,96	181,95	-5,73	-22,01
Надлишок (+), нестача (-) джерел фінансування на 1 грн запасів, грн	45,57	43,65	37,09	-1,92	-6,56
Номер типу фінансової ситуації відповідно класифікації	<i>нормальна фінансова стійкість</i>	<i>нормальна фінансова стійкість</i>	<i>нормальна фінансова стійкість</i>		-

Поряд з абсолютними показниками фінансову стійкість підприємства характеризують також фінансові коефіцієнти. У таблиці 2.2 наведено розрахунок часткових показників фінансової стійкості ТОВ «КОМО УКРАЇНА» та визначено від'ємне значення частини коефіцієнтів: коефіцієнт економічної незалежності (автономії, концентрації власного капіталу), коефіцієнт фінансової залежності, коефіцієнт фінансування, коефіцієнт заборгованості (співвідношення позикового і

власного капітану, фінансового ризику, коефіцієнт маневреності, коефіцієнт інвестування, коефіцієнт фінансової стійкості(II), коефіцієнт фінансового левериджу.

Таблиця 2.2

**Часткові показники фінансової стійкості
ТОВ «КОМО УКРАЇНА»**

Показники	2018	2019	2020	Відхилення	
				2018/ 2019	2019/ 2020
Коефіцієнт економічної незалежності (автономії, концентрації власного капіталу)	-0,08	-0,09	-0,12	-0,01	-0,03
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	1,08	1,09	1,12	0,01	0,03
Коефіцієнт фінансової залежності	-11,83	-10,60	-8,22	1,23	2,38
Коефіцієнт фінансування	-0,08	-0,09	-0,11	-0,01	-0,02
Коефіцієнт заборгованості (співвідношення позикового і власного капітану, фінансового ризику)	-12,83	-11,60	-9,22	1,23	2,38
Коефіцієнт забезпеченості запасів	46,57	44,65	38,09	-1,92	-6,56
Коефіцієнт забезпеченості товарів	48,88	46,59	39,59	-2,29	-7,00
Коефіцієнт забезпеченості оборотних активів	0,82	0,78	0,78	-0,04	0,00
Коефіцієнт реальної вартості основних засобів у валюті балансу	0,0004	0,0003	0,0001	0,00	0,00
Коефіцієнт реальної вартості основних засобів і запасів у валюті балансу	0,02	0,02	0,02	0,00	0,00
Коефіцієнт маневреності	-9,53	-8,11	-6,32	1,42	1,79
Коефіцієнт довготермінового залучення коштів	1,10	1,12	1,16	0,02	0,03
Коефіцієнт інвестування	-237,72	-299,05	-907,50	-61,33	-608,45
Коефіцієнт маневреності власного оборотного капіталу	0,02	0,02	0,03	0,00	0,00
Коефіцієнт покриття запасів	47,44	45,50	38,84	-1,94	-6,66
Коефіцієнт фінансової стійкості(I)	0,82	0,78	0,78	-0,04	0,00
Коефіцієнт короткорокової заборгованості	0,16	0,20	0,19	0,04	-0,01
Коефіцієнт фінансової стійкості(II)	-0,47	-0,43	-0,56	0,04	-0,14
Коефіцієнт фінансового левериджу	-10,71	-9,27	-7,45	1,44	1,83
Коефіцієнт нагромадження амортизації	0,61	0,73	0,90	0,11	0,17
Коефіцієнт придатності основних засобів	0,39	0,27	0,10	-0,11	-0,17
Коефіцієнт покриття відсотка	0,72	0,93	0,87	0,21	-0,06

Причиною від'ємного значення частини коефіцієнтів фінансової стійкості є від'ємне значення власного капіталу. Впродовж періоду, що аналізується, ТОВ

«КОМО УКРАЇНА» не мало власного капіталу для фінансування фінансово-господарської діяльності. За даною редакцією статуту, зареєстрований статутний капітал ТОВ «КОМО УКРАЇНА» складає 100 000,00 грн, і розподіляється між учасниками наступним чином (табл. 2.3)

Таблиця 2.3

Зареєстрований статутний капітал ТОВ «КОМО УКРАЇНА»

	Частка, %	Сума, тис. грн
Приватна компанія з обмеженою відповідальністю ФРОМЕР ХОЛДІНГ ЛІМІТЕД Адреса засновника: вул. Хрисанту Милона 10, Магнум Хаус, 3030 Лімасол, Кіпр,	88,79	88 790,00
Товариство з обмеженою відповідальністю "КОМО-ЕКСПОРТ" Код ЄДРПОУ засновника: 31226169	0,9	900,0
Товариство з обмеженою відповідальністю "КОМПАНІЯ З УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ "ГРОШІ ТА КАПІТАЛ" Код ЄДРПОУ засновника: 37954084	10,31	10 310,00
Всього	100,0	100 000,0

Внески до зареєстрованого статутного капіталу – не здійснювались.

Неоплачений капітал становить – 100 000,00 грн.

Станом на 31.12.2020 року величина зареєстрованого(пайового) капіталу згідно з даними фінансової звітності наступна:

- зареєстрований статутний капітал – 100 тис грн.
- сплачений статутний капітал – відсутній.
- неоплачений капітал – 100 тис грн.

Станом на 31.12.2020 року товариство не формувало резервний капітал, додатковий капітал – також не сформований, непокритий збиток становив 201 465 тис грн.

Таким чином, основні причини від’ємного значення власного капіталу ТОВ «КОМО УКРАЇНА» - це несплачений статутний капітал засновниками, збитковість діяльності, відсутність інших видів власного капіталу, які б компенсували непокриту збитки.

Коефіцієнт концентрації позикового капіталу становить понад 1 та показує, що позиковий капітал перевищував активи підприємства на 8% у 2018 р., 9% у 2019 р. та 12% у 2021 р.

Коефіцієнт забезпеченості запасів, товарів, оборотних активів вказує, що підприємство має достатньо коштів для формування безперебійної торговельної діяльності.

Коефіцієнт реальної вартості основних засобів у валюті балансу та коефіцієнт реальної вартості основних засобів і запасів у валюті балансу становлять менше одного відсотка, що свідчить про відсутність власних основних засобів у необхідній кількості та необхідність перегляду інвестиційної політики підприємства.

Інший проблемний напрям діяльності підприємства – це відсутність власного оборотного капіталу, що є похідним від відсутності власного капіталу загалом. Фінансування оборотного капіталу відбувається за рахунок довгострокових зобов'язань та поточних зобов'язань.

Коефіцієнт нагромадження амортизації або зносу вказує на незадовільний стан основних засобів підприємства, оскільки ступінь зносу не відповідає оптимальним значенням і збільшився у аналізованому періоді: 61% у 2018 р., 73% у 2019 р., 90% у 2020 р. З таким високим рівнем зносу основних засобів підприємство не може проводити ефективну діяльність та виконувати належним чином умови контрактів.

Коефіцієнт покриття відсотка свідчить про потенційну можливість погасити відсотки за користування позикою, проте ТОВ «КОМО Україна» такої можливості немає через сформовані збитки та невідповідність нарахованих відсотків і фінансового результату до оподаткування.

Таким чином, результати аналізу дозволяють зробити висновок про наявність кризового фінансового стану ТОВ «КОМО УКРАЇНА», на що вказує відсутність сплаченого статутного капіталу, збитковість фінансово-господарської діяльності та незадовільний рівень більшості показників фінансової стійкості підприємства. Слід пам'ятати, що в умовах ринкових відносин забезпечення фінансової стійкості підприємства є однією з найбільш важливих проблем, оскільки недостатня

фінансова стійкість може привести до неплатоспроможності і відсутності у підприємства коштів для розвитку.

2.2. Аналіз ліквідності та платоспроможності

Ліквідність поточних активів є головним фактором, який визначає ступінь ризику вкладень в оборотні активи. Ступінь ліквідності оборотних активів, і кожної їх групи, визначається як відношення відповідної частки оборотних активів до поточних зобов'язань. Аналіз ліквідності балансу полягає у порівнянні засобів (актив балансу), які згруповані за ступенем їх ліквідності і розміщені у порядку убутання (зменшення) їх ліквідності, із зобов'язаннями (пасив балансу), які згруповані за строками їх погашення та розміщені у порядку зростання термінів.

Баланс вважають ліквідним, якщо виконуються наступні умови:

$$A_1 > П_1;$$

$$A_2 > П_2;$$

$$A_3 > П_3;$$

$$A_4 < П_4,$$

де A_1 – найбільш ліквідні активи – ряд. 1160 та ряд. 1165 форми № 1;

A_2 – середньо ліквідні активи – різниця ряд. 1300 форми № 1 та показників A_1, A_3, A_4 ;

A_3 – низько ліквідні активи – ряд. 1100 та ряд. 1170 форма № 1;

A_4 – важко ліквідні активи – ряд. 1095 форма № 1;

$П_1$ – поточні зобов'язання за розрахунками – ряд. 1605-1695 форма № 1;

$П_2$ – короткострокові кредити банків і позики – ряд. 1600 форма № 1;

$П_3$ – довгострокові зобов'язання – ряд. 1595 форма № 1;

$П_4$ – постійні пасиви – ряд. 1495 форма № 1.

Наведені баланси ТОВ «КОМО Україна» (таблиця 2.4) на вказані дати не є ліквідними, а саме:

– підприємство не має достатньої суми наявних грошових коштів для розрахунків з кредиторами ($A_1 < П_1$). На кінець 2018 року найбільш ліквідні активи

покривають найбільш термінові зобов'язання лише на 6 %, у 2019 та 2020 роках — відповідно 4 % та 2 %.; Нестача грошових коштів у 2018 р. становила 277 905 тис. грн, у 2019 р. збільшилася до 395 765 тис. грн, у 2020 р. зменшилася до 350 553 тис. грн.

– ліквідними є друга група активів протягом усього аналізованого періоду.

Однак, слід зазначити, що така ліквідність досягнута виключно через відсутність короткострокових кредитів. Тому вважаємо виконання умови 2 умовними;

– підприємство не має достатньої суми активів, що повільно реалізовується ($A_3 < P_3$). У 2018-2020 рр. підприємство користується позикою у розмірі 1500 000 тис. грн та активів, що повільно реалізовується не вистачає, щоб покрити всі кредитні зобов'язання.

Впродовж аналізованого періоду підприємство мало дефіцит власного капіталу, а також дефіцит найбільш ліквідних активів та активів, які повільно реалізуються. Отже, загалом зміни в балансі свідчать про погіршення фінансового стану підприємства.

Аналіз ліквідності балансу, проведений за вищезазначеною схемою, не відрізняється абсолютною точністю.

Таблиця 2.4

Оцінка ліквідності балансу ТОВ «КОМО Україна» (станом на кінець року), тис. грн

Активи	2018	2019	2020	Пасиви	2018	2019	2020	Надлишок (+), нестача (-) платіжних коштів у		
								2018	2019	2020
Найбільш ліквідні (А ₁)	17939	16620	6118	Найбільш термінові зобов'язання (П ₁)	295 844	376 385	356 671	-277905	-359765	-350553
Які швидко реалізуються (А ₂)	1 583 595	1 642 941	1 590 399	Короткострокові кредити банків і позики (П ₂)	0	0	0	1583595	1642941	1590399
Які повільно реалізуються (А ₃)	28 660	29 406	33 436	Довгострокові зобов'язання (П ₃)	1500000	1500000	1500000	-1471340	-1470594	-1466564
Які важко реалізуються (А ₄)	25 631	25 630	25 253	Постійні пасиви (П ₄)	-140019	-161788	-201465	165650	187418	226718
Баланс	1655825	1714597	1655206	Баланс	1655825	1714597	1655206	0	0	0

Тому з метою комплексної оцінки ліквідності балансу доцільно застосовувати загальний показник платоспроможності (Кл) як перший відносний показник ліквідності. Алгоритм його розрахунку наступний:

$$K_{\text{Л}} = \frac{A_1 + 0,5A_2 + 0,3A_3}{\Pi_1 + 0,5\Pi_2 + 0,3\Pi_3}$$

Розрахунок загального показника платоспроможності (Кл) ТОВ «КОМО Україна»:

$$K_{\text{Л}2018} = \frac{17393 + 0,5 * 1583595 + 0,3 * 28660}{295844 + 0,3 * 1500000} = 1,10$$

$$K_{\text{Л}2019} = \frac{16620 + 0,5 * 1642941 + 0,3 * 29406}{376385_1 + 0,3 * 1500000} = 1,02$$

$$K_{2020} = \frac{6118 + 0,5A_2 * 1590399 + 0,3 * 33436}{356671 + 0,3 * 1500000} = 1,01$$

Збільшення значення загального показника платоспроможності свідчить про зміцнення платоспроможності підприємства та зрушення в бік покращення структури активів і пасивів. У ТОВ «КОМО Україна» загальний показник платоспроможності (Кл) зменшився з 1,10 у 2018 р. до 1,01 у 2020 р., тому зрушення свідчать про погіршення структури активів і пасивів

Отже, загалом зміни в балансі ТОВ «КОМО Україна» у 2018-2020 рр. свідчать про погіршення фінансового стану підприємства у напрямі погіршення ліквідності балансу та загального показника платоспроможності.

Аналіз показників ліквідності підприємства (таблиця 2.5) вказує, що ТОВ «КОМО Україна» має проблеми з ліквідністю.

Таблиця 2.5

Показники ліквідності ТОВ «КОМО УКРАЇНА»

Показники	2018	2019	2020	Відхилення	
				2018/ 2019	2019/ 2020
1	2	3	4	5	6
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,06	0,04	0,02	-0,02	-0,03
Коефіцієнт термінової ліквідності	0,88	0,74	0,84	-0,14	0,10
Коефіцієнт загальної ліквідності	5,51	4,49	4,57	-1,02	0,08

1	2	3	4	5	6
Коефіцієнт ліквідності запасів	0,10	0,08	0,09	-0,02	0,02
Коефіцієнт ліквідності коштів у розрахунках	0,82	0,70	0,82	-0,12	0,12
Коефіцієнт співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги	2,88	2,19	2,34	-0,69	0,15
Коефіцієнт співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості	16,93	12,69	11,81	-4,24	-0,88
Коефіцієнт мобільності активів	0,98	0,99	0,98	0,00	0,00
Коефіцієнт співвідношення активів	63,60	65,90	64,54	2,30	-1,35

Оптимальне значення коефіцієнта абсолютної ліквідності становить 0,2-0,3. Станом на кінець 2020 року, воно може негайно за рахунок наявних грошових коштів погасити відповідно лише 2 % найбільш термінових зобов'язань, що майже у 15 та 20 разів нижче за оптимальне значення. Невідповідність значень ТОВ «КОМО Україна» та оптимального значення вказує на наявність проблем з ліквідністю та їх посилення у 2018-2020 рр., оскільки показник зменшується щороку та чистий рух коштів є від'ємним.

У той же час, при нормативі 70 — 80 % підприємство за рахунок наявних грошових коштів та очікуваних надходжень від дебіторів може розрахуватися з боргами короткострокового характеру. Даний показник (коефіцієнт термінової ліквідності) дотримується підприємством, як і коефіцієнт загальної ліквідності.

Коефіцієнт співвідношення кредиторської та дебіторської заборгованості показує, що у 2018 році підприємство на 1 грн кредиторської заборгованості мало 16,93 грн дебіторської заборгованості, у 2019 р. – 12,69 грн, 2020 р. – 11,81 грн. Дебіторська та кредиторська заборгованість ТОВ «КОМО Україна» наведена на рис. 2.1 та наочно видно про переважання дебіторської заборгованості.

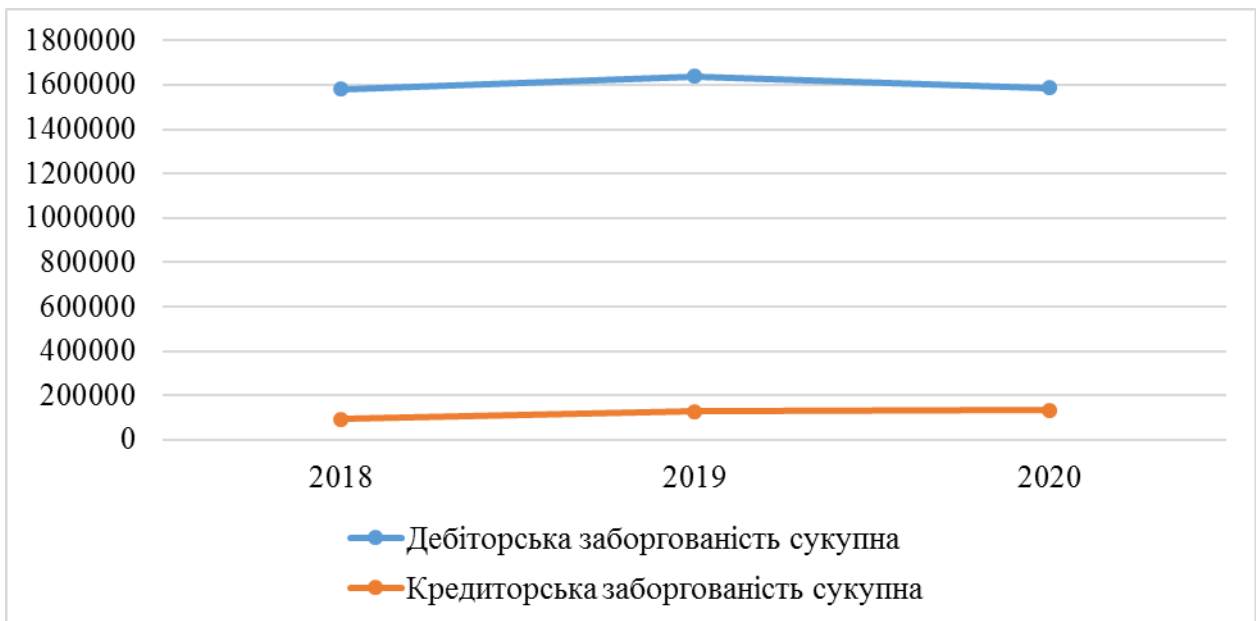

Рис. 2.1. Дебіторська та кредиторська заборгованість ТОВ «КОМО Україна», тис грн

Дебіторська та кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги ТОВ «КОМО Україна» наведена на рис. 2.2 та наочно видно про переважання дебіторської заборгованості.

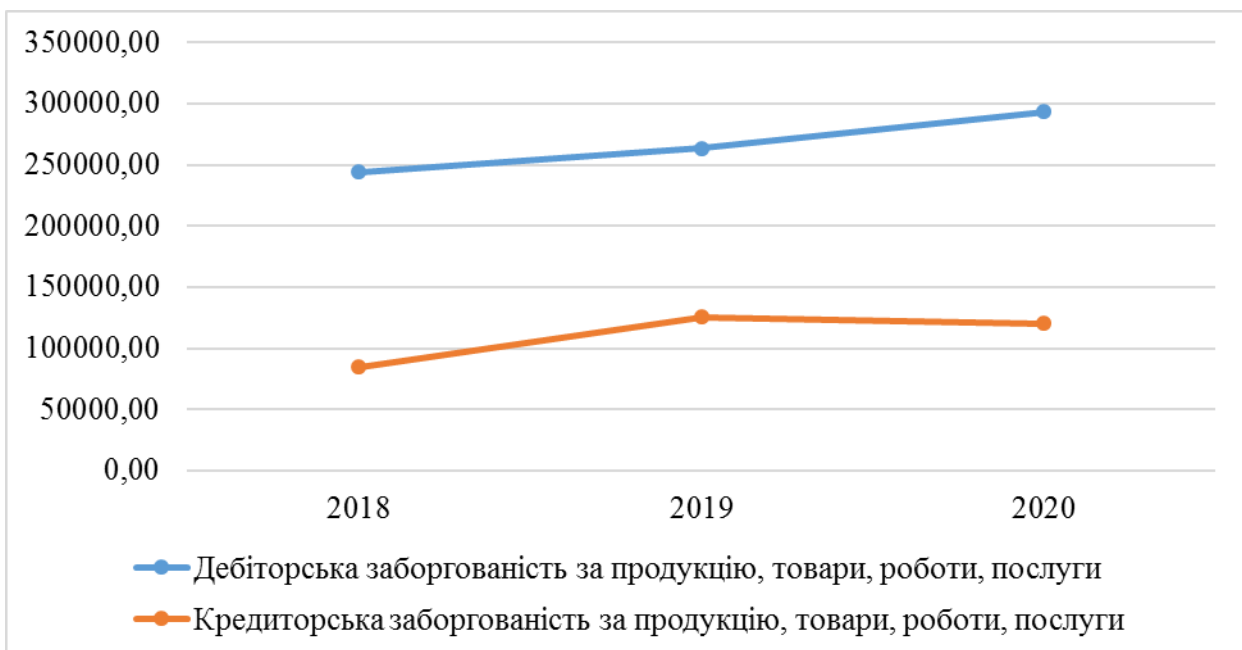

Рис. 2.2. Дебіторська та кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги ТОВ «КОМО Україна», тис грн

Коефіцієнт співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги коливалася на рівні 2,2-2,9 грн, що свідчить про переважання інших видів дебіторської заборгованості:

- дебіторська заборгованість за розрахунками виданими авансами,
- дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом,
- інша поточна дебіторська заборгованість.

Тобто, переважна частина активів ТОВ «КОМО Україна» була у тимчасовому користуванні інших суб'єктів господарювання, яким надано комерційні кредити або аванси.

Коефіцієнт співвідношення активів у вказує на зосередження активів у оборотних активах, в тому числі дебіторській заборгованості. Коефіцієнт співвідношення активів становив понад 60, тобто підприємство зосереджує кошти у оборотних активах та немає достатньої кількості основних засобів.

Отже, загалом зміни в балансі ТОВ «КОМО Україна» у 2018-2020 рр. свідчать про погіршення фінансового стану підприємства у напрямі погіршення ліквідності балансу та загального показника платоспроможності. Підприємство має дефіцит грошових коштів, що підтверджує значення коефіцієнта абсолютної ліквідності через зосередження активів у дебіторській заборгованості.

2.3. Аналіз прибутковості підприємства ТОВ «Комо Україна»

Залежно від мети проведення та виділених кваліфікаційних ознак розрізняють наступні форми аналізу фінансових результатів: горизонтальний, вертикальний, порівняльний.

Аналіз фінансових результатів діяльності ТОВ «КОМО Україна» дозволяє дати оцінку темпів зростання фінансового результату як в цілому по підприємству за певний період, так і за кожною його складовою; вивчити вплив

суб'єктивних і об'єктивних факторів на зміну прибутку та визначити рівень їх впливу; виявити резерви збільшення прибутку.

Для аналізу і оцінки рівня та динаміки фінансових результатів об'єкту дослідження використаємо інформацію таблиці 2.6. Дані таблиці, яка побудована на основі форми 2, показують, що ТОВ «КОМО Україна» отримувало виключно збитки у 2018 р. – 88278 тис. грн, 2019 р. – 21756 тис. грн, 2020 р. – 39677 тис. грн. У 2019 р. сума збитку скоротилася— на 66 522 тис. грн або у три рази. У 2020 р. результативність діяльності погіршилася та збиток збільшився на 17921 тис. грн, що становить загрозу для наступного розвитку підприємства та обмежує потенційні можливості забезпечення прибутковості підприємства.

Суттєвими показниками прибутковості підприємства є валовий прибуток, прибуток від операційної діяльності, прибуток до оподаткування тощо.

Валовий прибуток формується як різниця чистого доходу від реалізації продукції та собівартості реалізованої продукції. Валовий прибуток ТОВ «КОМО Україна» формувався у розмірі близько 500 млн грн з тенденцією до збільшення, що вказує на адекватність цінової політики підприємства та ринкову конкурентоспроможність підприємства. Позитивним явищем забезпечення прибутковості підприємства є темп приросту валового прибутку: 2,6% у 2019 р., 7,82% у 2020 р.

Прибуток від операційної діяльності враховує валовий прибуток, інші операційні доходи, адміністративні витрати, витрати на збут та інші операційні витрати. Успішним можна вважати 2018-2019 рр., коли збільшено прибуток від операційної діяльності на 28,50%, у наступному році – підприємство не змогло утримати позитивну динаміку та прибуток зменшився на 13 630 тис. грн або 4,5%.

Недоліком діяльності підприємства є чистий збиток, що вказує на загальну неефективність фінансово-господарської діяльності ТОВ «КОМО Україна».

Таблиця 2.6

Фінансові результати ТОВ «КОМО УКРАЇНА»

Показники	2018	2019	2020	Відхилення, тис. грн		Відхилення, %	
	тис.грн	тис.грн	тис.грн	2018/ 2019	2019/ 2020	2018/ 2019	2019/ 2020
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2272766	2296341	2487196	23575	190855	1,04	8,31
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	1765913	1777545	1927825	11632	150280	0,66	8,45
Валовий:							
прибуток	506853	518796	559371	11943	40575	2,36	7,82
Інші операційні доходи	1508	15	1805	-1493	1790	-99,01	11933,33
Адміністративні витрати	5057	2736	3898	-2321	1162	-45,90	42,47
Витрати на збут	198316	210966	258998	12650	48032	6,38	22,77
Інші операційні витрати	69141	2045	8846	-67096	6801	-97,04	332,57
Фінансовий результат від операційної діяльності:							
прибуток	235847	303064	289434	67217	-13630	28,50	-4,50
Інші фінансові доходи	1012	893	451	-119	-442	-11,76	-49,50
Інші доходи	229	6050	127	5821	-5923	2541,92	-97,90
Фінансові витрати	315610	315639	316476	29	837	0,01	0,27
Інші витрати	9756	16124	13213	6368	-2911	65,27	-18,05
Фінансовий результат до оподаткування:							
збиток	88278	21756	39677	-66522	17921	-75,36	82,37
Витрати (дохід) з податку на прибуток							
Чистий фінансовий результат:							
збиток	88278	21756	39677	-66522	17921	-75,36	82,37

Основна причина збитковості фінансово-господарської діяльності ТОВ «КОМО Україна» - фінансові витрати, що становили 315 610 тис грн у 2018 р., 315 639 тис грн у 2019 р., 316 476 тис. грн у 2020 р. Таким чином, фінансові витрати перевищують прибуток від операційної діяльності, фінансові доходи та інші фінансові доходи. Збиткова діяльність підприємства пояснюється, у першу чергу, фінансовими витратами, що включають витрати на сплату відсотків за довгостроковими зобов'язаннями у розмірі 21% річних. У Звіті про рух грошових коштів вказується 315 000 тис грн, які сплачуються на виплату відсотків за основними фінансовими зобов'язаннями та інші кошти, що сплачуються за поточні фінансові зобов'язання та користування короткостроковими кредитами.

На нашу думку, ТОВ «КОМО Україна» залучило довгострокові зобов'язання у розмірі 1500000 тис. грн під високі відсоткові ставки (21% річних) за умови, що підприємство не змогло забезпечити відповідний рівень рентабельності.

На рис. 2.3 та рис. 2.4 наведені результати аналізу доходів, витрат.

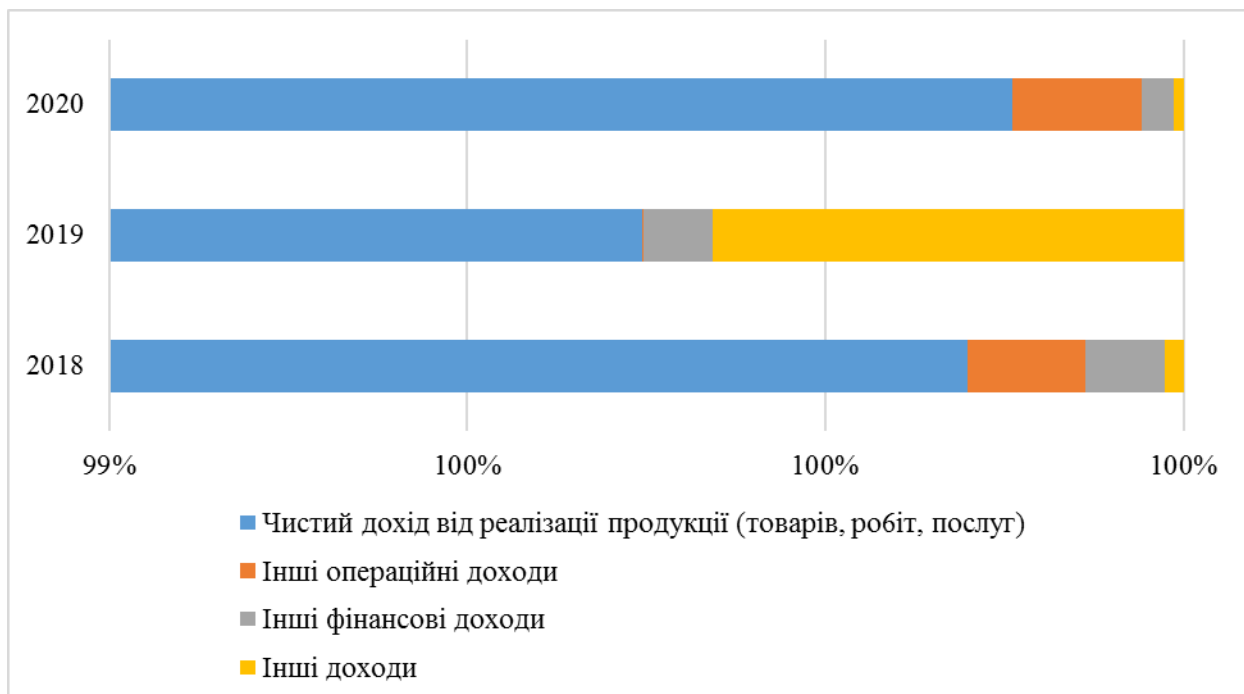

Рис. 2.3. Структура доходів ТОВ «КОМО Україна»

Розрахунки засвідчують, що протягом трьох років доходи ТОВ «КОМО Україна» сформовані за рахунок доходів, отриманих у результаті операційної діяльності (чистий дохід від реалізації продукції, інші операційні доходи), фінансової діяльності (інші фінансові доходи та інші доходи). Основну частку в їх загальній сумі займає чистий дохід (виручка) від реалізації.

Чистий дохід від реалізації продукції у 2019 р. збільшився на 23575 тис. грн або 1,04% та у 2020 р. збільшився на 190 855 тис. грн або 8,31%. Позитивна динаміка чистого доходу від реалізації забезпечується високим асортиментом реалізованої продукції та високою якістю крем-сирів, плавлених сирів, твердих сирів. Крем-сир вершковий: Креветка, Карамель, Бекон, Оріджинал, Шалот.

Тверді сири: Старий Голландець, Кантрі, Голландія, Російський класичний, Хаварті, Тенеро Мілк, Тенеро Базилік, Тенеро Томат, Спорт 30% Протеїн, Монте Комо.

Плавлені сири: Паприкаш, з болгарським перцем та чілі, з куркою та журавлиною, Барбекю, Баклажан+томат+паприка+печериці+цибуля, Тартар, Огірок+петрушка+цибуля+часник, з грибами, з шинкою, Вершковий, з зеленню та часником, Дружба, Голландський, Тенеро.

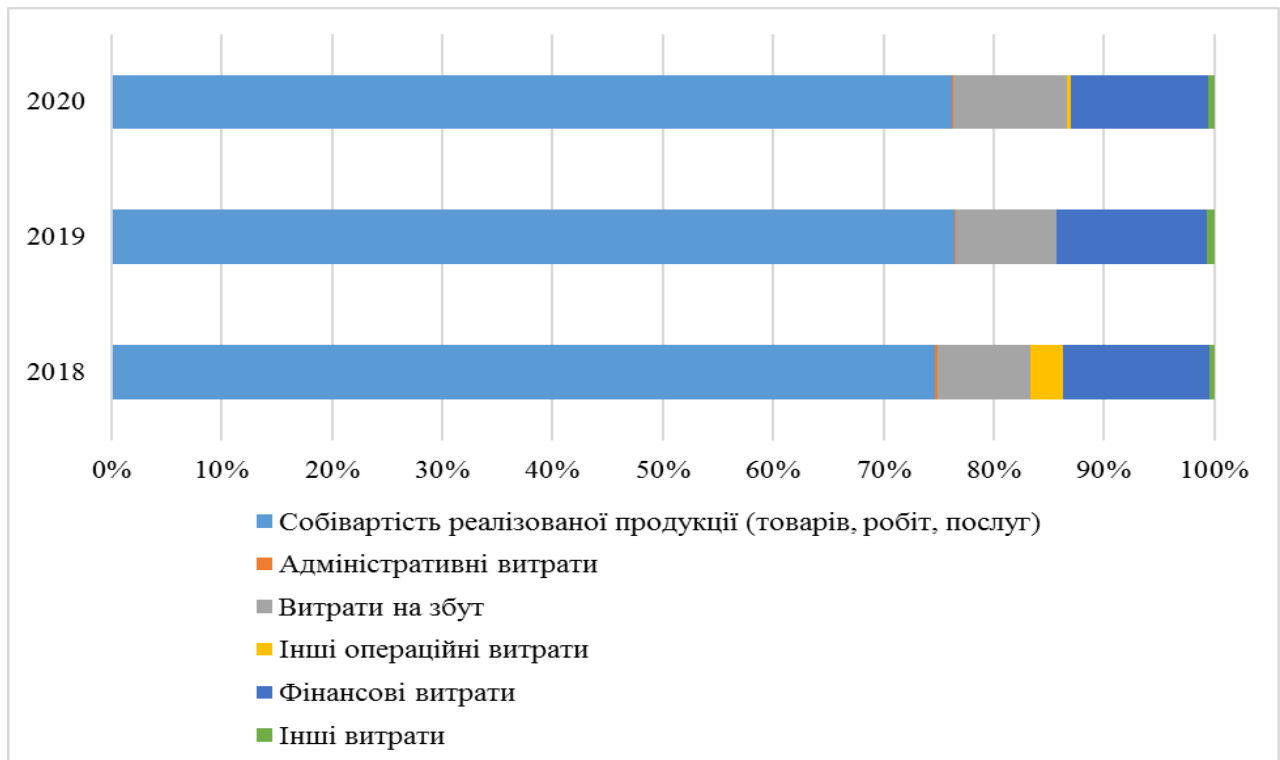

Рис. 2.4. Структура витрат ТОВ «КОМО Україна»

У загальній сумі витрат підприємства найбільшу питому вагу займає собівартість реалізованої продукції, що відповідає найбільшій частці чистого доходу від реалізації продукції. Однак велике навантаження на фінансові результати мають фінансові витрати та фінансова діяльність загалом. Таким чином, підприємство має ефективну операційну (торгівельну) діяльність та неефективну фінансову діяльність.

Найважливішими складниками загального розміру прибутку підприємства є валовий прибуток, прибуток від реалізації продукції. Тому першочергово розрахунок впливу факторів необхідно проводити на зміну саме цих показників.

На розмір валового прибутку можуть впливати такі фактори:

- обсяг реалізованої продукції;
- рівень прибутку на 100 грн виручки від реалізації;
- собівартість реалізованої продукції (табл. 2.7).

У 2020 р. порівняно з 2018 р. сума валового прибутку підприємства збільшилася на 52518 тис грн, у тому числі за рахунок збільшення виручки від реалізації на 47 820 тис. грн та підвищення рівня прибутковості – на 4 698 тис. грн. Відносно 2019 рр. сума валового прибутку зросла на 40575 тис. грн. Такі зміни пояснюються, ростом виручки від реалізації на 43 119 тис. грн та витрат на 2544 тис. грн.

Дані таблиці 2.7 свідчать, що протягом періоду, який аналізується на фоні загальної збитковості діяльності відзначається деяке поліпшення одиничних показників.

Із 100 грн, які вкладені в активи, підприємство одержало збитку у розмірі 5 грн у 2018 р., проте у 2019 р. зменшилася до 1 грн, тобто відбулося покращення ефективності управління підприємством У 2020 р. чистий збиток збільшився, що призвело до збільшення рівня збитковості активів – 2 грн із 100 грн або 2%.

Таблиця 2.7

Факторний аналіз валового прибутку ТОВ «КОМО УКРАЇНА»

Показники	2018	2019	2020	Відхилення 2020 року від 2018 року				Відхилення 2020 року від 2019 року			
				скоригований показник	усього	у тому числі за рахунок:		скоригований показник	усього	у тому числі за рахунок:	
						виручки	рівня прибутку			виручки	рівня прибутку
Чистий дохід (виручка) від реалізації, тис. грн	2272766	2296341	2487196	2487196	214430			2487196	190855		
Собівартість реалізованої продукції:					0				0		
— сума, тис. грн	1765913	1777545	1927825		161912				150280		
— на 100 грн виручки, грн	77,70	77,41	77,51		-0,19				0,10		
Валовий прибуток (збиток)					0				0		
— сума, тис. грн	506853	518796	559371	554673	52518	47820	4698	561915	40575	43119	-2544
— на 100 грн виручки, грн	22,30	22,59	22,49	22,30	0,19			22,59	-0,10		
-Адміністративні витрати	5057	2736	3898		-1159				1162		
Витрати на збут	198316	210966	258998		60682				48032		
Прибуток (збиток) від реалізації,					0				0		
— сума, тис. грн	303480	305094	296475		-7005				-8619		
— на 100 грн виручки, грн	13,35	13,29	11,92		-1,43				-1,37		

Аналіз показників рентабельності ТОВ «КОМО Україна» наведено у таблиці 2.8).

Таблиця 2.8

Показники рентабельності ТОВ «КОМО УКРАЇНА»

Показники	2018	2019	2020	Відхилення	
				2018/ 2019	2019/ 2020
1. Середній розмір майна	1654785	1685211	1684902	30426	-310
2. Середній розмір власного капіталу	-125100	-150904	-181627	-25804	-30723
3. Середній розмір власного оборотного капіталу	-154 783	-176 534	-207 068	-21751	-30534
5. Середній розмір авансованого капіталу	1374900	1349097	1318374	-25804	-30723
6. Середній розмір матеріальних оборотних активів	24124	29027	31415	4903	2388
7. Середній розмір основних засобів	585	565	382	-20	-184
8. Вартість виробничих ресурсів	24709	29592	31796	4883	2204
9. Витрати на оплату праці	10635	8461	11277	-2174	2816
10. Вартість господарських ресурсів	35344	38053	43073	2709	5020
11. Виручка від реалізації	2272766	2272766	2272766	0	0
12. Витрати	2363793	2363793	2363793	0	0
13. Прибуток (збиток) до оподаткування	-88278	-21756	-39677	66522	-17921
14. Чистий збиток	-88278	-21756	-39677	66522	-17921
15. Рентабельність (збитковість), %				0	0
15.1. Продажу	-0,04	-0,01	-0,02	0,03	-0,01
15.2. Основних засобів	-150,90	-38,51	-104,00	112,40	-65,50
15.3. Оборотних активів	-3,66	-0,75	-1,26	2,91	-0,51
15.4. Виробничих ресурсів	-3,57	-0,74	-1,25	2,84	-0,51
15.5. Трудових ресурсів	-8,30	-2,57	-3,52	5,73	-0,95
15.6. Всіх ресурсів	-2,50	-0,57	-0,92	1,93	-0,35
15.7. Витрат	-0,04	-0,01	-0,02	0,03	-0,01
15.8. Активів	-0,05	-0,01	-0,02	0,04	-0,01
15.9. Власного капіталу	0,71	0,14	0,22	-0,56	0,07
15.10. Власного оборотного капіталу	0,57	0,12	0,19	-0,45	0,07
15.12. Авансованого капіталу	-0,06	-0,02	-0,03	0,05	-0,01

Отже, у 2019 р. збитковість ТОВ «КОМО Україна» зменшилася у 3-4 рази залежно від динаміки базових показників, проте у 2020 р. – збільшилися у декілька разів.

Отже, ТОВ «КОМО Україна» є збитковим за показниками: збитковість продажу, збитковість основних засобів, збитковість оборотних активів, збитковість виробничих ресурсів, збитковість трудових ресурсів, збитковість всіх ресурсів, збитковість витрат, збитковість активів, збитковість авансованого капіталу.

Доречним є проведення факторного аналізу збитковості ТОВ «КОМО Україна». Зокрема залежність між показниками збитковості капіталу, розміром отриманого збитку та самою сумою сукупного капіталу підприємства може бути виражена формулою:

$$P(З)к = \frac{ЧП(ЧЗ)}{К} \quad (2.1)$$

де $P(З)к$ – рентабельність(збитковість) капіталу, %;

ЧП(ЧЗ) – чистий прибуток (збиток); К – капітал.

При розрахунку впливу факторів (як зовнішні, так і внутрішні користувачі інформації) можуть застосувати прийом скоригованих показників. При цьому, скоригований показник збитковості сукупного капіталу для аналізованого підприємства становитиме:

Проведення факторного аналізу збитковості власного капіталу ТОВ «КОМО Україна» базується на даних про чистий дохід (виручка) від реалізації, чистий прибуток (збиток), середній розмір капіталу та власного капіталу та похідних від них (табл. 2.9).

Дані розрахунків свідчать, що підвищення збитковості сукупного капіталу у 2020 р. порівняно з 2019 р. та зменшення збитковості порівняно з 2020 р. На збитковість власного капіталу негативно вплинуло більше погіршення збитковості продажу та менше погіршення оборотності капіталу.

Таблиця 2.9

Факторний аналіз рентабельності (збитковості) капіталу ТОВ «КОМО УКРАЇНА»

Показники	2018	2019	2020	Відхилення 2020 року від 2018 року				Відхилення 2020 року від 2019 року			
				усього	скоригований показник	Підстановки		усього	скоригований показник	Підстановки	
						I	II			I	II
Чистий дохід (виручка) від реалізації, тис. грн	2272766	2296341	2487196	214430				190855			
Чистий прибуток (збиток), тис. грн	-88278	-21756	-39677	48601				-17921			
Середній розмір капіталу, тис. грн	1 655 825	1 714 597	1 655 206	-619				-59391			
Середній розмір власного капіталу, тис. грн	-140 019	-161 788	-201 465	-61446				-39677			
Рентабельність (збитковість) продажу, %	-3,88	-0,95	-1,60	2,29	-1,60	-1,60	-1,60	-0,65	-1,60	-1,60	-1,60
Оборотність активів, раз	1,37	1,34	1,50	0,13	1,37	1,37	1,50	0,16	1,34	1,34	1,50
Рентабельність (збитковість) капіталу, %	-5,33	-1,27	-2,40	2,93	-2,19			-1,13	-2,14		
Коефіцієнт фінансової залежності	-11,83	-10,60	-8,22	3,61		-11,83	-11,83	2,38		-10,60	-10,60
Рентабельність (збитковість) власного капіталу, %	-0,63	-0,13	-0,20	0,43		-25,89	-28,35	-0,06		-22,64	-25,40

Підводячи підсумки можна визначити, що ТОВ «КОМО Україна» отримувало виключно збитки у 2018 р. – 88278 тис. грн, 2019 р. – 21756 тис. грн, 2020 р. – 39677 тис. грн. Основна причина збитковості фінансово-господарської діяльності ТОВ «КОМО Україна» - фінансові витрати, що включають витрати на сплату відсотків за довгостроковими зобов'язаннями.

РОЗДІЛ 3

НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОГО МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИБУТКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Рекомендації щодо підвищення прибутковості діяльності ТОВ «Комо Україна» від виробничої діяльності

Для того щоб підприємство було прибутковим, воно повинне найбільш повно використовувати ресурси, що знаходяться в його розпорядженні. Для обґрунтування рекомендацій з підвищення прибутковості діяльності підприємства застосуємо SWOT-аналіз.

SWOT-аналіз має на меті виявлення, визначення і відбір основних пріоритетів, проблем та можливостей, наданих зовнішнім середовищем, в межах якого функціонує компанія, а також безпосередньо пов'язаних з розвитком компанії та її внутрішньою діяльністю. Застосування методу SWOT дає можливість встановити лінії зв'язку між силою та слабкістю, які притаманні організації, і зовнішніми загрозами та можливостями. [29, с. 80].

Даний аналіз дає змогу сконцентруватися і направити зусилля компанії на розвиток можливостей, а також на попередження та зменшення впливу ймовірних загроз. Підвищення прибутковості діяльності ТОВ «КОМО Україна» потрібно проводити у контексті об'єднання сильних сторін, слабких сторін, можливостей і загроз (табл. 3.1).

До слабких сторін ТОВ «КОМО Україна», які продукують збитковість можна віднести: співпраця лише з одним виробником та постачальником ПРАТ «Дубномолоко», обмеженість асортиментних позицій, відсутність власного капіталу та несплачений статутний капітал, надмірні фінансові витрати за фінансовими зобов'язаннями групи КОМО, обмеження торгівлі

лише на внутрішньому ринку, проблеми з ліквідністю та фінансовою стійкістю тощо.

Таблиця 3.1

SWOT-аналіз ТОВ «КОМО Україна»

	Сильні сторони	Слабкі сторони
Внутрішнє середовище	<ol style="list-style-type: none"> 1. Якість продукції визнана споживачами 2. Відомий бренд з гарною репутацією 3. Постійне розширення асортименту сирів 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Співпраця лише з одним виробником та постачальником ПРАТ "ДУБНОМОЛОКО" 2. Обмеженість асортиментних позицій 3. Відсутність власного капіталу та несплачений статутний капітал 4. Надмірні фінансові витрати 5. Обмеження торгівлі лише на внутрішньому ринку 6. Проблеми з ліквідністю та фінансовою стійкістю 7. Непокриті збитки попередніх років
	Можливості	Загрози
Зовнішнє середовище	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вихід на нові ринки та розширення системи збуту 2. Розробка ефективних методів стимулювання збуту за мінімальних витрат на збут 3. Розширення партнерських відносин та збільшення асортименту продукції у напрямі супутньої до сиру продукції 4. Зниження відсоткових ставок на ринку капіталів 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Зміна макроекономічної ситуації та зміна платоспроможності покупців через пандемію COVID-19 2. Збільшення частки конкурентів та поява нових постачальників сиру для торгівельних мереж 3. Зміна законодавства, що регламентує господарську діяльність та обмежує рівень цін на харчові продукти

Перший напрям забезпечення прибутковості ТОВ «КОМО Україна» – це організаційні зміни, що пов'язані з веденням бізнесу. ТОВ «КОМО Україна» належить до групи підприємств, що займаються виробництвом та реалізацією сирів: ТОВ «Комо Україна», ТОВ «Комо-Експорт», ПРАТ «Дубномолоко», ТОВ «Дубровицямолоко», ТОВ «Канівсиртрейд», ПАТ «Житомирмолоко», ПРАТ «Львівський міський молочний завод», ДП «Новоград-Волинський сирний комбінат», ПАТ «Володимир-Волинський КМП», ПАТ «Бродівський завод СЗМ», Fromer Holding Limited, Yratia Holding Ltd, Milkonica Holding Group Limited та інші.

Узагальнена таблиця даних про акціонерів (учасників) підприємств групи КОМО, їх внесок до статутного капіталу та види діяльності – табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Підприємства групи КОМО

Підприємства	Вид діяльності	Засновники							Бенефіціари			
		ВМГ ВЕСТ МІЛК ЛІМІТЕД	Коренс Трейдинг Лімітед	Расдейл Ентерпрайзес Лімітед	ІРАТІЯ ХОЛДІНГЗ	ПрАТ "Дубномолоко"	ФРОМЕР ХОЛДІНГ ЛІМІТЕД	ТОВ "Комо-Експорт"	КУА "Гроші та капітал"	Єремеев Роман Ігорович	Єремеева Софія Ігорівна	Івахів Степан Петрович
ТОВ "Комо Україна"	46.33 Оптова торгівля молочними продуктами, яйцями, харчовими оліями та жирами (основний)						+	+	+	+	+	+
ТОВ "Національна сирна компанія"								+		+	+	+
ТОВ "Комо-Експорт"							+			+	+	+
ПрАТ "Дубномолоко"	10.51 Перероблення молока, виробництво масла та сиру						+			+	+	+
ТОВ "Дубровицямолоко"						+				+	+	+
ПрАТ "Львівський міський молочний завод"		+								+	+	+
ПАТ "Бродівський завод СЗМ"										+	+	+
ТОВ "КЛУБ СИРУ"						+				+	+	+
ТОВ "Канівсиртрейд"	46.17 Діяльність посередників у торгівлі продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами				+							+

У всіх наведених підприємствах є спільні бенефіціари, які прямо чи опосередковано володіють активами підприємств з перероблення молока, виробництво масла та сир (ПрАТ «Дубномолоко», ТОВ «Дубровицямолоко», ПрАТ «Львівський міський молочний завод», ПАТ «Бродівський завод СЗМ», ТОВ «Клуб сиру») чи реалізації виробленої молочної продукції (ТОВ «Комо Україна», ТОВ «Національна сирна компанія», ТОВ «Комо-Експорт», ТОВ «Канівсиртрейд»).

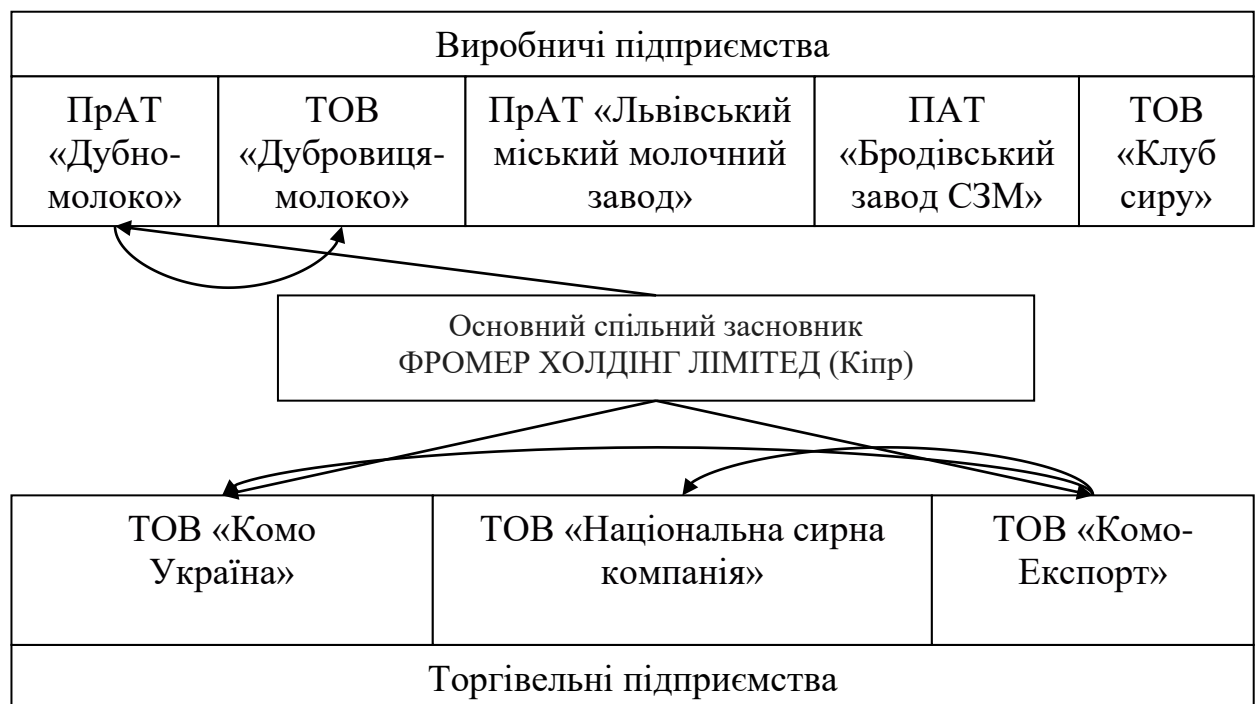

Рис. 3.1. Структурна схема взаємозв'язку між підприємствами-засновниками групи КОМО

Інструментом підвищення прибутковості діяльності підприємства є об'єднання торгівельних підприємств, оскільки вони мають спільних бенефіціарів (табл. 3.3).

Сукупний статутний капітал торгівельних підприємств (ТОВ "Комо Україна", ТОВ "Національна сирна компанія", ТОВ "Комо-Експорт") становить 28691 тис. грн. Скореговані частки кожного з бенефіціарів:

$$\text{Єремеев Роман Ігорович: } (21,3+23,75+7127,8)/28691,4 * 100 = 25\%$$

$$\text{Єремеева Софія Ігорівна: } (21,3+23,75+7127,8)/28691,4 * 100 = 25\%$$

Івахів Степан Петрович: $(42,6+47,5+14255,6)/28691,4 * 100 = 50\%$

Таблиця 3.3

Торгівельні підприємства групи КОМО

Підприємства	Вид діяльності	Бенефіціари					
		Єремєєв Роман Ігорович		Єремєєва Софія Ігорівна		Івахів Степан Петрович	
		тис грн	%	тис грн	%	тис грн	%
ТОВ "Комо Україна"	46.33 Оптова торгівля молочними продуктами, яйцями, харчовими оліями та жирами (основний)	21,3	21,3	21,3	21,3	42,6	42,6
ТОВ "Національна сирна компанія"		23,75	23,75	23,75	23,75	47,5	47,5
ТОВ "Комо-Експорт"		7 127,8	23,75	7 127,8	23,75	14255,6	47,5

Таким чином, можна ідентифікувати основні напрями підвищення прибутковості ТОВ «Комо Україна», які забезпечать розвиток підприємства та позиціонування його як надійного партнера для інших суб'єктів господарювання:

1. Оптимізація бізнес-портфеля учасників ТОВ «Комо Україна» та контроль за критичними їх значеннями. У першу чергу, варто звернути увагу на бізнес-портфель бенефіціарів підприємства та незрозумілість утримання кількох юридичних осіб, що дублюють свої функції з реалізації сиру та іншої молочної продукції, при цьому самі підприємства, які займають виробництвом не реалізують продукцію.

2. Перегляд організаційної структури підприємств та оптимізація частини витрат: витрат на збут, адміністративних витрат тощо.

Серед основних напрямів проведення організаційних змін (рис. 3.2) для ТОВ «Комо Україна» варто адаптувати зміну організаційної структури управління через об'єднання двох та більше суб'єктів господарювання, зміна технологічних процесів через збільшення виробництва сиру та іншої молочної продукції.

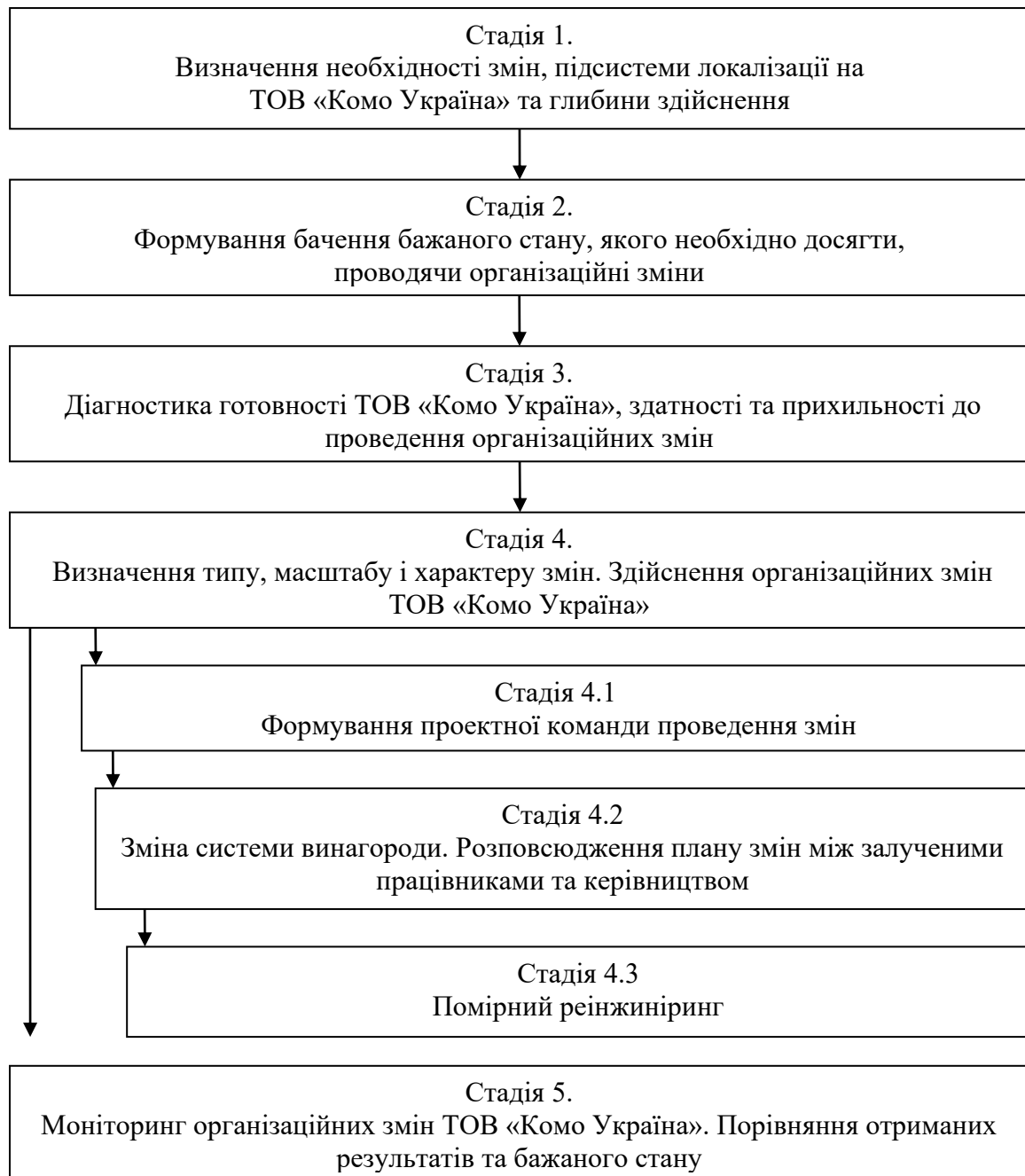

Рис. 3.2. Алгоритм проведення організаційних змін підприємств групи КОМО

Отже, напрямами проведення організаційних змін ТОВ «Комо Україна» оптимізація бізнес-портфеля учасників ТОВ «Комо Україна» шляхом об'єднання підприємств, що дублюють одні і ті ж види діяльності та здійснюють витрати за однаковими напрямами, при цьому не мають достотної кількості основних засобів, матеріальних та фінансових ресурсів та є взаємно збитковими.

Підсумовуючи наведені вище процесуальні теорії, враховуючи класифікацію видів організаційних змін, а також беручи до уваги запропоновані визначення організаційних змін та управління ними, розробимо алгоритм проведення організаційних змін на ТОВ «Комо Україна» (рис 3.2).

Відповідно до рис. 3.2 в наведеному алгоритмі етап підготовки до змін відбивається стадіями 1-4, здійснення змін – стадією 4, а етап інституалізації – стадією 5. Зупинімося докладніше на кожній стадії.

Стадія 1. Здійснення організаційних змін ТОВ «Комо Україна» повинне розпочатися з визначення необхідності в них та неможливості їхнього уникнення в контексті позбуття підприємством статусу ризикового та утвердження як надійного бізнес-партнера. Якщо ТОВ «Комо Україна» не ліквідує проблеми, то перспектив погасити борг у розмірі 1 500 000 тис грн не має, його майбутня діяльність перебуває під загрозою та підприємству загрожує банкрутство та ліквідація.

Оскільки персонал ТОВ «Комо Україна» за наявності найменшої можливості залишитися в поточному стані буде максимально опиратися проведенню організаційних змін. Причини здійснення організаційних змін можуть бути як екзогенними, так і ендогенними, відповідно до зовнішніх та внутрішніх факторів, проте для ТОВ «Комо Україна» основними факторами є внутрішні фактори, що пов'язані з сучасним незадовільним станом підприємства.

Наявність резервів і спроможність швидко забезпечити мобілізацію фінансових ресурсів із різних зовнішніх і внутрішніх джерел дає можливість ТОВ «Комо Україна» ефективно функціонувати в періоди зменшення обсягу надходжень вхідних грошових потоків від інвесторів, замовників, клієнтів.

При цьому можливими є декілька ситуацій:

- підприємство має достатньо резервів та може швидко забезпечити акумулювання фінансових ресурсів з різних джерел, зокрема внутрішніх;
- підприємство практично не має резервів, але може забезпечити акумулювання фінансових ресурсів з зовнішніх та частково внутрішніх джерел;

- підприємство не має резервів та не може забезпечити акумулювання фінансових ресурсів з внутрішніх та зовнішніх джерел.

ТОВ «Кома Україна», оскільки підприємство вже залучило довгостроковий кредит банку, а власних коштів немає через свою збитковість та наявність у власному капіталі непокритих збитків попередніх років у розмірі 201465 тис. грн станом на кінець 2020 року.

Підсистема забезпечення організаційних змін підприємства не буде ефективно функціонувати без власне забезпечення. Враховуючи це, вона володіти:

1) нормативно-правовим забезпеченням (законодавчі та нормативні акти, норми, накази, інструкції, вимоги, статутні положення, методики діяльності із забезпечення організаційних змін на самому підприємстві);

2) організаційно-методичним забезпеченням;

3) технічним забезпеченням (забезпечення інформаційною технікою і технологіями, комп'ютерними програмами для аналізу, планування, виявлення загроз тощо);

4) інформаційним забезпеченням (дані, показники, параметри, потрібні для аналізу й планування організаційних змін);

5) кадровим забезпеченням;

6) фінансовим забезпеченням (при розробці загального бюджету підприємства слід враховувати фінансові потреби забезпечення розвитку підприємства).

Стадія 2. Формування бачення майбутнього стану полягає у формулюванні цілей здійснення змін, уточненні параметрів оцінки їхнього досягнення, визначенні майбутніх ключових компетентностей підприємства та конкурентних переваг, організаційної структури і процесів підприємства, ключових аспектів організаційної культури та сенсу майбутньої роботи працівників на підприємстві.

Для ТОВ «Комо Україна» бачення майбутнього стану полягає у об'єднанні з іншим підприємством, що мають одного директора та, відповідно, власника статутного капіталу.

Отже, на нашу думку, основні напрями змін діяльності ТОВ «Комо Україна» є різнорівневою ієрархічною структурою основних взаємопов'язаних між собою елементів та їх типових груп (суб'єктів, об'єктів, принципів, методів та інструментів), поєднаних автоматизованою системою моніторингу, а також спосіб їх взаємодії, у ході і під впливом яких, підприємство стає захищеним від будь-яких негативних впливів як ззовні, так і з середини.

Стадія 3. Дана стадія на етапі підготовки до проведення організаційних змін є найважливішою, оскільки саме на ній визначаються готовність, здатність та прихильність до проведення організаційних змін з точки зору власників ресурсів, якими найчастіше виступають акціонери або топ-менеджмент.

Таблиця 3.4

Основні напрями змін діяльності ТОВ «Комо Україна»

Інтерес	Завдання
1. Зростання ринкової вартості підприємства	1) збільшення інвестицій в основні засоби;
	2) зниження вартості залучення капіталу;
	3) оптимізація грошових потоків підприємства.
	4) впорядкування юридичних питань, пов'язаних з об'єднанням підприємств
2. Максимізація прибутку підприємства	1) оптимізація дивідендних виплат та тимчасова відмова (до досягнення позитивного іміджу підприємства та припинення його ризиковості);
	2) своєчасне і повне повернення кредитів, в тому числі наявного довгострокового кредиту;
	3) зниження витрат на реалізацію продукції, отримання валового прибутку та чистого прибутку;
	4) раціоналізація джерел фінансування розвитку виробництва;
	5) досягнення поточної та стратегічної конкурентоспроможності суб'єкта підприємництва;
3. Забезпечення підприємства основним і оборотним капіталом, оптимальне співвідношення капіталу	1) ефективне ведення комерційної діяльності, забезпечення високого рівня урожайності, валового збору та товарності продукції як садівництва, так і рослинництва;
	2) забезпечення прибутковості у найближчому періоді (2021-2022 рр.) та зростання прибутку у середньо- та довгостроковій перспективі;
	3) зростання ліквідності та платоспроможності підприємства;
	4) корегування коефіцієнту фінансового левериджу;
	5) визначення найбільш ефективних джерел формування коштів;
	6) генерування додаткового прибутку від інших видів діяльності;

Оскільки підприємства групи КОМО мають спільних бенефіціарів, на нашу думку, з їх боку не повинно виникнути протиріч до об'єднання підприємств.

Під готовністю до змін розуміють прихильне ставлення або мотивацію до змін, які пов'язано з бажанням та зацікавленістю. Здатність віддзеркалює фізичну, фінансову та організаційну можливість проведення змін, яку пов'язано з владою, впливом та повноваженнями щодо розміщення ресурсів. Прихильність оцінюють відповідно до рівня готовності та здатності з позиції найвпливовіших акціонерів та топ-менеджерів за шкалою з чотирьох позицій:

- 1) антагоністичність до проведення організаційних змін;
- 2) нейтралітет;
- 3) підтримка – проявлення ініціативи та забезпечення необхідними ресурсами;
- 4) лідерство – ініціатива, зацікавленість та управління проведенням організаційних змін.

Необхідно мати на увазі, що результативними є намагання перевести вищезазначені залучені сторони уздовж шкали, наприклад від антагоністичної позиції до нейтралітету або від нейтралітету до підтримки. Варто звернути увагу на те, що на попередній стадії оцінювалося ставлення до проведення організаційних змін та можливий опір з боку всіх залучених сторін, а на даній стадії акцент робиться на найвпливовіших учасниках.

Стадія 4. Після проведення етапу підготовки до змін на попередніх стадіях настає етап проведення організаційних змін, який на рис. 3.2 подано комплексною четвертою стадією. Під час здійснення організаційних змін незважаючи на масштаби їхнього проведення - усе підприємство чи його окрема частина – змінюються його ключові характеристики, до яких відповідно запропоновано:

Стадія 4.1. Формування проектної команди проведення змін.

Стадія 4.2. Зміна системи винагороди. Розповсюдження плану змін між залученими працівниками та керівництвом.

Стадія 4.3. Помірний реінжиніринг.

Таким чином, сформовано алгоритм забезпечення прибутковості підприємств групи КОМО на основі процесного підходу, що представляє собою сукупність способів організації економічних відносин, застосовуваних суб'єктами забезпечення управління організаційними змінами з метою захисту системи від зовнішніх та внутрішніх загроз в умовах обмеженості ресурсів.

3.2. Рекомендації з підвищення прибутковості діяльності ТОВ «Комо Україна» від інвестиційної та фінансової діяльності

Підвищення прибутковості діяльності підприємства доцільно розглядати не лише від операційної (торгівельної для ТОВ «Комо Україна»), особлива увага має бути приділена інвестиційній та фінансовій діяльності.

До складу фінансових доходів включаються дивіденди, відсотки та інші доходи, отримані від фінансових інвестицій.

До складу інших доходів, зокрема, включаються дохід від реалізації фінансових інвестицій; дохід від неопераційних курсових різниць та інші доходи, які виникають у процесі діяльності, але не пов'язані з операційною діяльністю підприємства.

ТОВ «Комо Україна» інвестиційної діяльності не здійснювало, проте даний напрям не слід вважати актуальним за умови збитковості діяльності та відсутності тимчасово вільних коштів для інвестицій фінансових чи реальних.

Основною метою управління інвестиційною діяльністю підприємства є вибір реальних видів інвестиційної діяльності на підставі оцінки його потенційних можливостей і тенденцій розвитку. Підвищення прибутковості діяльності ТОВ «Комо Україна» з позицій ефективного управління інвестиційною діяльністю можливе шляхом:

- обґрунтування напрямів інвестиційної діяльності підприємства, спрямованих на впровадження новітніх досягнень науки і техніки в торгівельній сфері;

- формування обґрунтованої інвестиційної політики, на її основі інвестиційної програми та інвестиційних проектів, інтегрованих у загальну стратегію розвитку підприємства, здатних забезпечити високі темпи його економічного розвитку та конкурентоспроможності [49, с. 359];

- визначення обсягу інвестиційних ресурсів, їх джерел та форм фінансування;

- мінімізації інвестиційних ризиків;

- забезпечення максимальної дохідності від інвестиційних процесів чи одержання інших економічних і соціальних ефектів при мінімальних ризиках.

- постійного контролю ліквідності інвестицій та здійснення заходів з її оптимізації [47, с. 30];

- постійного контролю фінансової стійкості і платоспроможності, прибутковості підприємства протягом інвестиційної діяльності;

- виявлення резервів прискорення інвестиційних процесів, що сприятиме прискоренню економічного розвитку підприємств, збільшенню прибутку та прибутковості підприємства.

ТОВ «Комо Україна» доцільно упорядкувати та удосконалити фінансову діяльність. У листопаді 2015 р. Госпсуд Волинської області визнав банкрутом ТОВ «Українська сирна компанія», до якого, Укрексімбанк пред'являв кредиторські вимоги на 811 млн грн, які, однак, зрештою відкликав. Тоді керівник ПАТ «Дубномолоко» публічно запевняв, що банкрутство «Української сирної компанії» – «технічний момент», а борг компанії перед Укрексімбанком буде переведений на ПАТ «Дубномолоко».

У березні 2019 р. ПрАТ «Дубномолоко») повідомляло про можливе внесення змін у кредитні договори з Укрексімбанком. Як зазначалося, гранична межа вартості відповідних правочинів, що зможуть вчинятися впродовж року

після прийняття відповідного рішення, - 200% вартості активів компанії за даними останньої річної фінансової звітності.

Відповідно до звітності ПрАТ «Дубномолоко», на кінець 2017 року його необоротні активи становили 322,3 млн грн, а оборотні - 414 млн грн.

Додамо, що в січні 2020 року Ощадбанк відкрив процедуру фінансової реструктуризації заборгованості ТОВ «Клуб сиру» (теж пвходить до групи КОМО). У переліку пов'язаних осіб боржника фігурує в т.ч. ТОВ "Комо Україна", ТОВ "Комо-Експорт", ПрАТ "Дубномолоко", ТОВ "Дубровицямолоко", ТОВ "Канівсиртрейд", ПАТ "Житомирмолоко", ПрАТ "Львівський міський молочний завод", ДП "Новоград-Волинський сирний комбінат", ПАТ "Володимир-Волинський КМП", ПАТ "Бродівський завод СЗМ", Fromer Holding Limited, Yratia Holding Ltd, Milkonica Holding Group Limited. За даними держреєстру, кінцевими бенефіціарами ТОВ «Клуб сиру» є Степан Івахів і діти покійного Ігоря Єремєєва (Роман і Софія).

У липні 2019 р. Ощадбанк завершив процедуру фінансової реструктуризації боргів ТОВ «ВОГ Трейдинг» та пов'язаного з ним ТОВ «Імпорт Транс Сервіс». При цьому в матеріалах Госпсуду Рівненської області від 01.10.2015 щодо справи №918/861/15 про банкрутство ТОВ "Торговий дім "Континіум-Галичина" наводилася інформація, що Укрексімбанк заявляв про кредиторські вимоги до вказаної структури на 657,2 млн грн. Проте суд їх відхилив, з огляду на те, що 01.09.2015 між Укрексімбанком, ТОВ "Вог Рітейл" і ТОВ "Торговий дім "Континіум-Галичина" було укладено договір про переведення боргу.

Згідно з судовими матеріалами, предметом цього правочину було переведення на нового боржника - ТОВ "Вог Рітейл" - заборгованості за генеральною угодою №1513308N1 від 22.05.2008, що була укладена між ТОВ "Торговий дім "Континіум-Галичина" й Укрексімбанком і складалася з боргу за кредитними договорами №151309K17 від 15.05.2009, №151308K30 від 22.05.2008.

Відповідно до умов фінансової реструктуризації, ТОВ «Комо Україна» отримало борг у розмірі 1 500 000 тис. грн, що є великим навантаженням та основною причиною збитків підприємства та забезпечення прибутковості підприємства без суттєвої реструктуризації не можливо. Підвищення прибутковості діяльності ТОВ «Комо Україна» неможливе за умови такого високого рівня боргового навантаження. ТОВ «Комо Україна» необхідно готувати план реструктуризації боргу відповідно положень Закону України «Про фінансову реструктуризацію» від 14.06.2016 № 1414-VIII [26] перед комерційним банком, оскільки виплати борг не зможе.

План реструктуризації може передбачати реструктуризацію грошових зобов'язань та/або господарської діяльності боржника шляхом:

1) внесення змін до кредитних договорів, у тому числі погашення заборгованості окремими траншами (розстрочки), перегляд строків погашення, зміна валюти виконання зобов'язання, розміру процентних ставок, у тому числі встановлення їх на рівні, нижчому собівартості залучення коштів, та повне зупинення нарахування процентів чи інших умов, пов'язаних з відповідним кредитним договором або забезпеченням за таким кредитним договором;

2) внесення змін до інших укладених договорів, умов боргових зобов'язань або зміни форми таких зобов'язань;

3) надання нового фінансування боржнику. На нашу думку, ТОВ «Комо Україна» не варто залучати нові кредити;

4) відчуження майна боржника, заставодавця (іпотекодавця) зі збереженням або без збереження іпотеки, застави або інших видів забезпечення щодо такого майна. ТОВ «Комо Україна» не мало на кінець досліджуваного періоду (2020 р.) заставного майна та вартість основних засобів не покриває вартості кредиту;

5) передачі кредитору права власності на майно боржника в рахунок повного або часткового задоволення вимог. Вартість основних засобів ТОВ «Комо Україна» не покриває вартості кредиту;

- 6) відчуження майна боржника, яке не є предметом застави або іпотеки. ТОВ «Комо Україна» не мало заставного майна;
- 7) прощення частини боргу;
- 8) припинення або внесення змін до договорів;
- 9) звернення стягнення на предмет забезпечення, внесення змін до договорів іпотеки та застави чи добровільної відмови від забезпечення. ТОВ «Комо Україна» не мало заставного майна та вартість основних засобів не покриває вартості кредиту;
- 10) надання додаткового забезпечення боржником або третіми особами, включаючи гарантію та поруки. ТОВ «Комо Україна» не мало основних засобів, що можна надати у додаткове забезпечення;
- 11) переведення зобов'язань боржника в капітал;
- 12) залучення нових інвестицій у капітал боржника;
- 13) задоволення вимог. ТОВ «Комо Україна» не мало на кінець досліджуваного періоду (2020 р.) коштів для задоволення вимог;
- 14) випуску цінних паперів. ТОВ «Комо Україна» не може випускати цінні папери, оскільки має несплачений статутний капітал;
- 15) реорганізації (злиття, приєднання, поділу, виділу, перетворення) боржника;
- 16) зміни керівника та/або членів органів управління і контролю боржника на осіб, визначених залученими кредиторами, які є фінансовими установами;
- 17) внесення змін до структури корпоративного управління боржника;
- 17-1) передачі боржнику в оренду та/або лізинг будь-якого майна залученого кредитора, а також укладення сторонами інших договорів, передбачених законодавством;
- 18) вжиття інших заходів до проведення фінансової реструктуризації.

3.3. Оцінка ефективності запропонованих заходів підвищення прибутковості діяльності ТОВ «Кома Україна»

Оцінка ефективності запропонованих заходів підвищення прибутковості діяльності ТОВ «Кома Україна» розглянемо за альтернативними напрямками:

перший напрям – це об'єднання з іншою торгівельною компанією ТОВ «Кома-Експорт»,

ТОВ «Кома Україна» + ТОВ «Кома-Експорт»

другий напрям – це об'єднання з самим виробником сирів – ПрАТ «Дубномолоко».

ТОВ «Кома Україна» + ПрАТ «Дубномолоко»

третій напрям – це об'єднання двох торгівельних підприємств з самим виробником – ПрАТ «Дубномолоко».

ТОВ «Кома Україна» + ТОВ «Кома-Експорт» + ПрАТ «Дубномолоко»

Для перевірки та оцінки ефективності запропонованих заходів підвищення прибутковості за даними 2020 р. сформуємо зведені таблиці з основними фінансовими показниками (табл. 3.5, табл. 3.6).

За даними фінансових показників сформуємо модельовані показники за першим напрямом, коли об'єднуються два торгівельні підприємства: ТОВ «Кома Україна» та ТОВ «Кома-Експорт». Якщо об'єднуються два торгівельні підприємства, то економія відбувається за адміністративними витратами, витратами на збут, іншими витратами.

Адміністративні витрати, інші операційні витрати, інші витрати залишимо максимальними за одним з підприємств (ТОВ «Кома Україна» має більші витрати). Після впровадження рекомендацій з об'єднання підприємствам вдасться зменшити витрати та збільшити фінансовий результат від операційної діяльності до 291464 тис грн та зменшити чисті збитки до 37 601 тис. грн (табл. 3.7).

Таблиця 3.5

Основні фінансові показники за балансом ТОВ «Комо Україна», ТОВ «Комо-Експорт», ПрАТ «Дубномолоко» у 2020 р.

	ТОВ «Комо Україна»	ТОВ «Комо-Експорт»	ПрАТ «Дубномолоко»
Нематеріальні активи	17		173 575
Незавершені капітальні інвестиції	10	916	27 194
Основні засоби	222	5639	160 520
Довгострокові фінансові інвестиції: інші фінансові інвестиції	25000	25	
I.Всього необоротних активів	25253	6580	361 358
Запаси	33 429	10063	228 738
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	293 464	7758	167 368
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами з бюджетом	426 75	29750	70 444
	14149	1203	14
Інша поточна дебіторська заборгованість	852 869	16628	9 986
Гроші та їх еквіваленти	6118	81	127
Інші оборотні активи	2381	550	11 151
II.Всього оборотних активів	1 629 953	66033	487 833
Зареєстрований (пайовий капітал)	100	741	14 090
Капітал у дооцінках		2612	
Додатковий капітал		3319	
Резервний капітал		27	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	-201465	-31910	-90 449
Неоплачений капітал	-100		
I.Всього власного капіталу	-201465	-25211	-97 391
Інші довгострокові зобов'язання	1500000	4581	4 647
II.Всього довгострокових зобов'язань і забезпечень	1500000	4581	4 674
Поточна кредиторська заборгованість за: товари, роботи, послуги	125588	55003	133 388
розрахунками з бюджетом	138	35	2199
розрахунками зі страхування	140		1 075
розрахунками з оплати праці	477	7	4288
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	8052		26 770
Інші поточні зобов'язання	222271	38201	578 387
III.Всього поточних зобов'язань і забезпечень	356 666	93246	578 387
БАЛАНС	1 655 206	72616	849 191

Таблиця 3.6

Основні фінансові показники за звітом про фінансові результати ТОВ «Комо Україна», ТОВ «Комо-Експорт», ПрАТ «Дубномолоко» у 2020 р.

	ТОВ «Комо Україна»	ТОВ «Комо-Експорт»	ПрАТ «Дубномолоко»
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2487196	59359	2 249 903
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	1927825	57352	2 176 152
Валовий: прибуток	559371	2007	73751
Інші операційні доходи	1805	23	7 865
Адміністративні витрати	3898	1293	14 862
Витрати на збут	258998	174	8 263
Інші операційні витрати	8846	119	8 902
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	289434	444	49 589
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток		0	
Інші фінансові доходи	451		
Інші доходи	127	46	
Фінансові витрати	316476		3 098
Інші витрати	13213	995	25 041
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток			21 453
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	39677	505	
Витрати (дохід) з податку на прибуток		70	4 627
Чистий фінансовий результат: прибуток		0	16 826
Чистий фінансовий результат: збиток	39677	575	

Основні фінансові показники ТОВ «Кома Україна» та ТОВ «Кома-Експорт»

	ТОВ «Кома Україна»	ТОВ «Кома- Експорт»	ТОВ «Кома Україна» + ТОВ «Кома- Експорт»
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2487196	59359	2546555
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	1927825	57352	1985177
Валовий: прибуток	559371	2007	561378
Інші операційні доходи	1805	23	1828
Адміністративні витрати	3898	1293	3898
Витрати на збут	258998	174	258998
Інші операційні витрати	8846	119	8846
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	289434	444	291464
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток		0	0
Інші фінансові доходи	451		451
Інші доходи	127	46	173
Фінансові витрати	316476		316476
Інші витрати	13213	995	13213
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток			0
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	39677	505	37601
Витрати (дохід) з податку на прибуток		70	
Чистий фінансовий результат: прибуток		0	
Чистий фінансовий результат: збиток	39677	575	37601

За даними фінансових показників сформуємо модельовані показники за першим напрямом, коли об'єднається торгівельне підприємство та виробник: ТОВ «Кома Україна» + ПрАТ «Дубномолоко».

Якщо об'єднуються два підприємства, то економія відбувається за адміністративними витратами, витратами на збут, іншими витратами. Проте формування показників чистого доходу від реалізації ПрАТ «Дубномолоко та собівартість продукції ТОВ «Кома Україна» дублюється за винятком продукції, що реалізується іншими торгівельними підприємствами.

Рентабельність активів після об'єднання двох торгівельних підприємств буде становити -2,17 %, тобто рівень збитковості активів зменшиться на 0,23 в. п. порівняно зі збитковістю ТОВ «Кома Україна».

Після впровадження рекомендацій з об'єднання ТОВ «Кома Україна» та ПрАТ «Дубномолоко» буде отримано чистий прибуток у розмірі 11 896 тис. грн, що вказує на доцільність таких організаційних змін та суттєву економію на адміністративних витратах, витратах на збут тощо.

Таблиця 3.8

**Основні фінансові показники за балансом ТОВ «Кома Україна»,
ПрАТ «Дубномолоко»**

	ТОВ «Кома Україна»	ПрАТ «Дубно- молоко»	ТОВ «Кома Україна» + ПрАТ «Дубномолоко»
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2487196	2 249 903	2809274
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	1927825	2 176 152	2 176 152
Валовий: прибуток	559371	73751	633 122
Інші операційні доходи	1805	7 865	9670
Адміністративні витрати	3898	14 862	16348,2
Витрати на збут	258998	8 263	258998
Інші операційні витрати	8846	8 902	8 902
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	289434	49 589	358 544
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток			
Інші фінансові доходи	451		451
Інші доходи	127		127
Фінансові витрати	316476	3 098	319574
Інші витрати	13213	25 041	25 041
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток		21 453	14 507
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	39677		
Витрати (дохід) з податку на прибуток		4 627	2611
Чистий фінансовий результат: прибуток		16 826	11 896

Рентабельність активів після об'єднання двох підприємств (виробник продукції та торгівельне підприємство) буде становити 0,48%, тобто рівень рентабельності збільшиться на 2,88 в. п. порівняно зі збитковістю ТОВ «Кома Україна».

За рахунок отриманого прибутку підприємства мають можливість накопичити кошти для погашення кредиту частини боргу і відсотків у 2023 р.

Третій напрям – це об'єднання двох торгівельних підприємств з самим виробником продукції – ПрАТ «Дубномолоко» (табл. 3.9).

Таблиця 3.9

Основні фінансові показники ТОВ «Комо Україна», ТОВ «Комо-Експорт», ПрАТ «Дубномолоко»

	ТОВ «Комо Україна»	ТОВ «Комо- Експорт»	ПрАТ «Дубно- молоко»	ТОВ «Комо Україна» + ТОВ «Комо-Експорт» + ПрАТ «Дубномолоко»
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2487196	59359	2 249 903	2 811 281
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	1927825	57352	2 176 152	2 176 152
Валовий: прибуток	559371	2007	73751	635 129
Інші операційні доходи	1805	23	7 865	9693
Адміністративні витрати	3898	1293	14 862	17834,4
Витрати на збут	258998	174	8 263	259172
Інші операційні витрати	8846	119	8 902	10682,4
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	289434	444	49 589	357 133
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток		0		
Інші фінансові доходи	451			451
Інші доходи	127	46		173
Фінансові витрати	316476		3 098	319574
Інші витрати	13213	995	25 041	30049,2
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток			21 453	8 134
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	39677	505		
Витрати (дохід) з податку на прибуток		70	4 627	1464,12
Чистий фінансовий результат: прибуток		0	16 826	6 670
Чистий фінансовий результат: збиток	39677	575		

Рентабельність активів після об'єднання трьох підприємств (виробник продукції та два торгівельні підприємства) буде становити 0,28%, тобто рівень рентабельності збільшиться на 2,68 в. п. порівняно зі збитковістю ТОВ «Комо Україна».

Оцінка ефективності запропонованих заходів підвищення прибутковості діяльності підприємства вказує, що у складеній ситуації єдиним напрямом підвищення прибутковості є об'єднання підприємств (ТОВ «Комо Україна», ТОВ «Комо-Експорт», ПрАТ «Дубномолоко») та економія за адміністративними витратами, витратами на збут, іншими витратами.

ВИСНОВКИ

Прибуток є головним стимулом та інструментом розвитку підприємства, забезпечення інтересів власників та найманих працівників, держави. Під прибутковістю підприємства доцільно розуміти такий стан підприємства, коли доходи перевищують витрати та забезпечена платоспроможність, стабільність зростання та майбутній інноваційно-інвестиційний розвиток.

Механізм забезпечення прибутковості підприємств – це сукупність методів, важелів та інструментів, що забезпечують збалансованість фінансових відносин в сфері формування, розподілу і використання прибутку підприємства під впливом ендогенних та екзогенних факторів з метою максимізації добробуту власників підприємства.

Аналіз прибутковості підприємства можна проводити в три етапи: проаналізувати прибуток підприємства як абсолютного показника прибутковості валовий прибуток; прибуток від операційної діяльності, прибуток до оподаткування, чистий прибуток); провести аналіз міри ефективності діяльності суб'єкта господарювання, тобто дослідити показники рентабельності (рентабельність продажу, основних засобів, оборотних активів, виробничих ресурсів, трудових ресурсів, всіх ресурсів, витрат, активів, власного капіталу, власного оборотного капіталу тощо); на основі досліджень виявити можливі резерви та шляхи збільшення прибутковості підприємства на основі факторного аналізу.

ТОВ «КОМО Україна» створено з метою задоволення суспільних потреб у виконанні робіт, послуг та реалізація на основі одержаних прибутків соціальних та економічних інтересів членів трудового колективу та інтересів учасників товариства. ТОВ «КОМО Україна» отримувало виключно збитки у 2018 р. – 88278 тис. грн, 2019 р. – 21756 тис. грн, 2020 р. – 39677 тис. грн.

Валовий прибуток ТОВ «КОМО Україна» формувався у розмірі близько 500 млн грн з тенденцією до збільшення, що вказує на адекватність цінової політики підприємства та ринкову конкурентоспроможність підприємства.

Позитивним явищем забезпечення прибутковості підприємства є темп приросту валового прибутку: 2,6% у 2019 р., 7,82% у 2020 р.

Прибуток від операційної діяльності враховує валовий прибуток, інші операційні доходи, адміністративні витрати, витрати на збут та інші операційні витрати. Успішним можна вважати 2018-2019 рр., коли збільшено прибуток від операційної діяльності на 28,50%, у наступному році – підприємство не змогло утримати позитивну динаміку та прибуток зменшився на 13 630 тис. грн або 4,5%.

Основна причина збитковості фінансово-господарської діяльності ТОВ «КОМО Україна» - фінансові витрати, що перевищують прибуток від операційної діяльності, фінансові доходи та інші фінансові доходи.

Сформовано алгоритм забезпечення прибутковості підприємств групи КОМО на основі процесного підходу, що представляє собою сукупність способів організації економічних відносин, застосовуваних суб'єктами забезпечення управління організаційними змінами з метою захисту системи від зовнішніх та внутрішніх загроз в умовах обмеженості ресурсів. Основні напрями підвищення прибутковості ТОВ «Комо Україна», які забезпечать розвиток підприємства та позиціонування його як надійного партнера для інших суб'єктів господарювання: оптимізація бізнес-портфеля учасників ТОВ «Комо Україна» та перегляд організаційної структури підприємств та оптимізація частини витрат: витрат на збут, адміністративних витрат тощо.

Оцінка ефективності запропонованих заходів підвищення прибутковості діяльності ТОВ «Комо Україна» розглянемо за альтернативними напрямками: перший напрям – це об'єднання з іншою торговельною компанією ТОВ «Комо-Експорт», другий напрям – це об'єднання з самим виробником сирів – ПрАТ «Дубномолоко», третій напрям – це об'єднання двох торговельних підприємств з самим виробником – ПрАТ «Дубномолоко». Рентабельність активів після об'єднання трьох підприємств (виробник продукції та два торговельні підприємства) буде становити 0,28%, тобто рівень рентабельності збільшиться на 2,68 в. п.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аганіна А. О. Особливості правового регулювання оподаткування прибутку підприємств в контексті трансфертного ціноутворення / А. О. Аганіна // Молодий вчений. – 2017. – № 3. – С. 525–529.
2. Антонюк Р.Р. Прибутковість сільськогосподарських підприємств: природа категорії / Р.Р. Антонюк // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства. – 2012. – № 126. – С. 50–55.
3. Бабицька О. О. Економічний зміст фінансових результатів сільськогосподарських підприємств / О. О. Бабицька // Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Економіка та менеджмент». – 2010. – Вип. 5/1(39). – С. 120–123.
4. Бабо А. Прибыль / А. Бабо; пер.с. фр. Е.П. Островской; общ. ред. В.И. Кузнецова. – 4-е изд. испр. – М.: Издательская группа «Прогресс» «Универс», 1993. – 175 с.
5. Бараш Ю. С. Методичний підхід щодо оптимізації діяльності міських пасажирських перевезень / Ю. С. Бараш, Ю. П. Адамян // Проблеми економіки трансп. – 2014. – Вип. 8. – С. 70–77.
6. Биба В. В. Чинники, що впливають на прибуток сільськогосподарських підприємств в сучасних умовах / В. В. Биба, М. В. Ковалець // Ефективна економіка. – 2016. – № 5. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4960>.
7. Біла О.Г. Фінанси підприємств : навч. посіб. / О.Г. Біла, О.І. Юсипович, Т. В. Мединська. – Київ : Алерта, 2016. – 185 с.
8. Білик М. Д. Економічна сутність прибутку в умовах трансформації / М.Д. Білик // Формування ринкових відносин в Україні. – 2007. – № 11. – С. 130–132.
9. Бланк А.І. Управління прибутком підприємства / А.І. Бланк. – К.: Фінанси й статистика, 2005. – 456 с.

10. Бланк И.А. Управление прибылью / И.А. Бланк. – 2-е изд. – К.: Ника-центр, Эльга, 2002. – 752 с.
11. Богацька Н. М. Прибуток підприємства: його роль, формування та резерви збільшення в умовах ринкової економіки / Н. М. Богацька // Ефективна економіка. – 2019. – № 9. – URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7253>
12. Боднарюк В. А. Структура економічного механізму управління прибутком торговельного підприємства / В. А. Боднарюк // Науковий вісник НЛТУ України. – 2012. – Вип. 22.5. – С. 188–194.
13. Бойчик І.М. Економіка підприємства: навч. посіб.– К.: Атака, 2008. – 480 с.
14. Вовк О. М. Методичне забезпечення управління процесами розподілу прибутку на транспортних підприємствах / О. М. Вовк, Н. М. Кравчук // Міжнародний науковий журнал "Інтернаука" . – 2017. – № 7. – С. 131–134.
15. Волинчук Ю. В. Фінансова архітектура забезпечення прибутковості підприємства / Ю. В. Волинчук, Н. В. Герасимяк // Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. - 2015. - Вип. 2. - С. 19-22.
16. Гайбура Ю. А. Прибутковість підприємства: поняття, фактори, резерви / Ю. А. Гайбура, Л. А. Загнітко // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Економіка і менеджмент. – 2017. – Вип. 24(2). – С. 99–104.
17. Гетьман О.О., Шаповал В.М. Економіка підприємства: Навч. посібник / О.О. Гетьман – К.: Центр навч. літератури, 2006. – 488 с.
18. Горошанська О.О. Аналітичне забезпечення управління розподілом прибутку підприємства / О.О. Горошанська, Н.Б. Кащена // Економіка та суспільство. - 2017. - Вип 13. - С. 1065-1071.
19. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 436–IV: [Електронний ресурс]. – <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/436-15>.

20. Гречко А. В. Дослідження напрямів підвищення прибутковості підприємств / А. В. Гречко, О. М. Мельнікова // Підприємництво та інновації. – 2017. – Вип. 3. – С. 108–114.

21. Догадайло Я. В. Формування системи показників управління прибутком підприємств дорожнього господарства / Я. В. Догадайло, Я. Е. Кісельова // Економіка транспорт. комплексу. – 2012. – Вип. 19. – С. 102–111.

22. Дуброва Н. П. Зміцнення фінансової стійкості підприємства шляхом підвищення прибутковості / Н. П. Дуброва, К. О. Лавиш, І. В. Ткаченко // Міжнародний науковий журнал "Інтернаука" . – 2017. – № 2(2). – С. 89–92.

23. Економіка підприємства: Підручник/ За заг. ред. С.Ф. Покропивного. – 2-ге вид., перероб. та доп. – К: КНЕУ, 2001. – 528 с.

24. Економіка торговельного підприємства: підручник для вузів / під ред. Н.М Ушакової та А. А. Мазаракі. – К. Хрещатик, 1999. – 800 с.

25. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (від 16.07.1999 р. № 996–IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

26. Закон України Про фінансову реструктуризацію від 14.06.2016 № 1414-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1414-19/conv#n259>

27. Зінченко О. А. Забезпечення конкурентоспроможного розвитку підприємства шляхом удосконалення системи управління прибутком / О.А. Зінченко, Д. О. Павліцій, Д. С. Зінченко // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2017. – № 4. – С. 81–84.

28. Ілляшенко С.М. Управління інноваційним розвитком: проблеми, концепції, методи : навч. посібн. / С.М. Ілляшенко. – Суми : Університетська книга, 2003. – 278 с.

29. Ільченко Т.В. Роль SWOT-аналізу в обґрунтуванні перспектив розвитку аграрного підприємства / Т.В. Ільченко // Причорноморські економічні студії. – 2017. – Випуск 23. – С. 79-83.

30. Кірейцев Г. Г. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник / за ред. проф. Г. Г. Кірейцева. – Київ, ЦУЛ, 2002. – 496 с.
31. Коваленко Л. О. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. / Л. О. Коваленко, Л. М. Ремньова. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2005. – 485 с.
32. Костирко Л. А. Адаптивний фінансовий механізм забезпечення прибутковості підприємства / Л. А. Костирко, Е. В. Чернодубова // Часопис економічних реформ. - 2014. - № 4. - С. 56-61
33. Кравченко О. О. Прогнозування прибутку підприємства в умовах нестабільної економіки / О. О. Кравченко, Н. Кутя // Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія : Економічні науки. – 2017. – № 1. – С. 7–11
34. Куцик В. І. Інструменти підвищення ефективності управління формуванням і використанням прибутку в цілях капіталізації підприємства / В. І. Куцик, Р. Л. Лупак, М. А. Годованюк // Бізнес Інформ. – 2017. – № 1. – С. 167–171.
35. Кучер Л.Ю. Науково-теоретичні підходи до інтерпретації дефініції «прибутковість». URL: [http:// khntusg.com.ua/files/sbornik/vestnik_99/06.pdf](http://khntusg.com.ua/files/sbornik/vestnik_99/06.pdf).
36. Кушик І. Л. Управління процесом формування прибутковості на підприємстві [Електронний ресурс] / Кушик І. Л., Мартиненко В. П. // Актуальні проблеми економіки та управління : збірник наукових праць молодих вчених. – 2017. – Вип. 11. – Назва з екрана. https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/22592/1/2017-11_4-04.pdf
37. Кушнір С. О. Використання моделей САРМ під час визначення прибутковості акцій вітчизняних підприємств / С. О. Кушнір, А. О. Завальнюк // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство. – 2017. – Вип. 12(1). – С. 179–182.
38. Лазебник Ю. О. Методично–аналітичне забезпечення управлінських рішень щодо прогресивності оподаткування прибутків підприємств транспорту

в Україні / Ю. О. Лазебник // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія : Економічна. – 2010. – Вип. 892. – С. 177–181

39. Майборода О. Є. Теоретична сутність категорії «прибуток підприємства» / О. Є. Майборода, Г. О. Сукрушева, Є. В. Куліш // Економіка і суспільство. – 2017. – Вип. 10. – С. 310–313.

40. Малицький А.А. Структуризація організаційно–економічного механізму управління підприємством торгівлі в умовах ринку / А.А. Малицький // Торгівля і ринок України. – 2009. – № 27. – С. 198–205.

41. Мартинюк О. В. Економічне обґрунтування напрямів підвищення ефективності управління процесом формування прибутковості підприємства на прикладі ТОВ "Альфа-Синтез" / О. В. Мартинюк, А. В. Гречко // Інвестиції: практика та досвід. – 2017. – № 2. – С. 45–50.

42. Мочерний С.В. Політична економія : навч. посіб. / Мочерний С.В., Мочерна Я.С. –Київ : Знання, 2007. – 684 с.

43. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: затв. Наказом Міністерства фінансів України: від 07.02.2013 р. № 73 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.

44. Николишин С. Є. Прибуток підприємства та особливості управління ним / С. Є. Николишин // Молодий вчений. – 2017. – № 2. – С. 299–303

45. Огійчук М.Ф. Сутність прибутку та підходи до методики його визначення / М.Ф. Огійчук // Економіка АПК. – 2009. – № 6. – С. 31–45.

46. Осипова Т.В. Теоретичні аспекти трактування прибутковості в сучасних умовах господарювання / Т.В. Осипова // Управління розвитком. – 2012. – № 1. – С. 82–84.

47. Основи інвестиційного менеджменту: навч. посіб. / В.О. Коюда, Т.І. Лепейко, О.П. Коюда. – К.: Кондор, 2008. – 340 с

48. Пігуль Н.Г. Управління прибутком підприємства / Н.Г. Пігуль // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України. – 2010. – № 28. – С. 125–132.

49. Погріщук Г.Б. Формування інвестиційної діяльності підприємств в умовах сталого розвитку держави / Погріщук Г.Б. Мацедонська Н.В. // Східна Європа: економіка, бізнес та управління. – 2018. Вип. 3 (14). – С. 356-359

50. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755–VI: [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://www.rada.gov.ua>.

51. Подольська В.О. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / В.О. Подольська, О.В. Яріш. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 488 с.

52. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» від 29.11.1999 № 290 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>

53. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» від 31.12.1999 № 318 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>

54. Романова Т. В. Чинники, що впливають на збільшення прибутку підприємств України в сучасних умовах / Романова Т. В., Даровський Є. О. // Ефективна економіка. – 2015. – № 4 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3976>

55. Савіцький А. В. Сутнісно-змістовне трактування поняття "прибутковість підприємства" та специфіка управлінських рішень щодо її підвищення / А. В. Савіцький // Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. – 2017. – Вип. 1(2). – С. 21–25.

56. Сливоцький А. Дж. Зона прибутку. Стратегічна бізнес-модель як запорука завтрашніх прибутків / А. Дж. Сливоцький, Д. Дж. Моррісон за участю Б. Андельмана ; [пер. з англ. Р. Скакун]. – Львів : Вид-во Укр. католиц. ун-ту, 2016. – 431 с.

57. Старостенко Г. Г. Фінансовий аналіз: навч. посіб. для дистанційного вивчення / Г. Г. Старостенко. – К.: Університет «Україна», 2006. – 202 с.

58. Татар М. С. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва : навч. посіб. / М. С. Татар. – Харків : ХАІ, 2016. – 99 с.

59. Тулуш Л. Д. Оподаткування прибутку підприємств: практика застосування в Україні / Л. Д. Тулуш, І.М. Скітецька // Молодий вчений. – 2017. – № 3. – С. 860–863.

60. Тюленєва Ю. В. Фактори впливу на прибуток підприємств та напрями підвищення прибутковості / Ю. В. Тюленєва, С. В. Ренкас // Підприємництво та інновації. – 2017. – Вип. 3. – С. 102–107.

61. Тютюнник В. Факторний аналіз прибутку // Справочник економіста. – 2010. – № 10. – С. 35–42

62. Фінанси підприємств : підручник/ А.М. Поддєрьогін, М.Д. Білик, Л.Д. Буряк та ін.; Кер. кол. авт. і наук. ред. А.М. Поддєрьогін. – 6-те вид., перероб. та допов. – К. КНЕУ, 2008. – 552 с.

63. Фінансовий менеджмент: підручник / Під кер. А.М. Поддєрьогіна. – К.: КНЕУ, 2005. – 536 с.

64. Хмелевський О.В. Оцінка якості прибутковості в інноваційно-інвестиційному розвитку підприємств машинобудування / О.В. Хмелевський // Економіст. – 2008. – № 3. – С. 50–53.

65. Чернодубова Е. Інструменти адаптивного фінансового механізму забезпечення прибутковості підприємств / Е. Чернодубова // Фінанси, банки, інвестиції : науковий вісник. – 2013. – № 3. – С. 44–48

66. Чорна О. М. Механізм управління прибутком підприємства в Україні / О.М. Чорна, О.О. Мацієва // Науковий вісник: фінанси, банки, інвестиції. – 2012. – № 1. – С. 30–36.

67. Шваб Л. І. Економіка підприємства: навчальний посібник. – 4-е вид. – К.: Каравела, 2007. – 584 с.

68. Щербанюк О. М. Управління прибутком підприємств України в сучасних умовах / О. М. Щербанюк // Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. – 2017. – № 8. – С. 157–164.

ДОДАТКИ

Основні відомості про ТОВ «КОМО Україна»

Повна назва підприємства	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "КОМО УКРАЇНА"
Скорочена назва підприємства	ТОВ "КОМО УКРАЇНА"
Організаційно-правова форма підприємства	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
Ознака особи	Юридична
Форма власності	Приватна
Код за ЄДРПОУ	39507437
Місцезнаходження:	43000, Волинська обл., м. Луцьк, вул. Лідавська, б. 2.
Дата державної реєстрації	24.11.2014 рік
Номер запису в ЄДР	1 198 102 0000 008725
Основні види діяльності КВЕД:	Код КВЕД 46.11 Діяльність посередників у торгівлі сільськогосподарською сировиною, живими тваринами, текстильною сировиною та напівфабрикатами; Код КВЕД 46.21 Оптова торгівля зерном, необробленим тютюном, насінням і кормами для тварин; Код КВЕД 46.33 Оптова торгівля молочними продуктами, яйцями, харчовими оліями та жирами (основний); Код КВЕД 46.90 Неспеціалізована оптова торгівля; Код КВЕД 47.29 Роздрібна торгівля іншими продуктами харчування в спеціалізованих магазинах; Код КВЕД 52.21 Допоміжне обслуговування наземного транспорту
Учасники/Засновник Товариства	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "КОМО-ЕКСПОРТ" Код ЄДРПОУ засновника: 31226169 Адреса засновника: 43021, Волинська обл., місто Луцьк, ВУЛИЦЯ СЛОВАЦЬКОГО, будинок 30 Розмір внеску до статутного фонду (грн.): 900.00 ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "КОМПАНІЯ З УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ "ГРОШІ ТА КАПІТАЛ" Код ЄДРПОУ засновника: 37954084 Адреса засновника: 03150, м. Київ, Печерський район, ВУЛИЦЯ ВЕЛИКА ВАСИЛЬКІВСЬКА, будинок 143/2 Розмір внеску до статутного фонду (грн.): 10310.00 ПРИВАТНА КОМПАНІЯ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ ФРОМЕР ХОЛДІНГ ЛІМІТЕД Адреса засновника: вулиця Хрисанту Милона 10, Магnum Хаус, 3030 Лімасол, Кіпр, реєстраційний номер HE 313457, КІПР Розмір внеску до статутного фонду (грн.): 88790.00
Дата внесення останніх змін до Статуту	Статут Затверджено Загальними зборами засновників ТОВ "КОМО УКРАЇНА" Протокол №02/18 від 05 березня 2018 року.
Керівник, головний бухгалтер, кількість працівників	Керівник - Вакульчук Микола Станіславович Головний бухгалтер - Войтович Людмила Миколаївна Середня кількість працівників - 175 осіб

Додаток Б

Додаток 1
до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1
"Загальні вимоги до фінансової звітності"

		Дата (рік, місяць, число)		Коди		
				2020	01	01
Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "КОМО УКРАЇНА"			за ЄДРПОУ	39507437	
Територія	ВОЛИНСЬКА			за КОАТУУ	710100000	
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю			за КОПФГ	240	
Вид економічної діяльності	Оптова торгівля молочними продуктами, яйцями, харчовими оліями та жирами			за КВЕД	46.33	
Середня кількість працівників	1 175					
Адреса, телефон	вулиця Лідавська, буд. 2, м. ЛУЦЬК, ЛУЦЬКИЙ РАЙОН, ВОЛИНСЬКА ОБЛ., 43000			783899		
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками).						
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):						
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку						
за міжнародними стандартами фінансової звітності						

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2019 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1807001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	23	20
первісна вартість	1001	26	26
накопичена амортизація	1002	3	6
Незавершені капітальні інвестиції	1005	16	65
Основні засоби	1010	589	541
первісна вартість	1011	1 522	2 082
знос	1012	933	1 514
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	25 000	25 000
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	3	4
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	25 631	25 630
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	28 654	29 400
Виробничі запаси	1101	1 355	1 225
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	27 299	28 175
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	781	781
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	243 834	263 527
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	111 117	260 681
з бюджетом	1135	13 237	14 651
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1 213 096	1 099 610
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	17 939	16 620
Готівка	1166	72	79
Рахунки в банках	1167	15 110	11 296
Витрати майбутніх періодів	1170	6	6
Інші оборотні активи	1190	1 530	3 691
Усього за розділом II	1195	1 630 194	1 688 967
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1300	1 655 825	1 714 597

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (паіовий) капітал	1400	100	100
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(140019)	(161788)
Неоплачений капітал	1425	(100)	(100)
Вилучений капітал	1430	-	-
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	(140019)	(161788)
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	1 500 000	1 500 000
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	4	5
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату двак-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	1 500 004	1 500 005
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	84 751	120 276
розрахунками з бюджетом	1620	111	126
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	110	140
розрахунками з оплати праці	1630	383	473
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	8 053	8 069
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	4
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	202 432	247 292
Усього за розділом III	1695	295 840	376 380
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	1 655 825	1 714 597

Керівник

Вакульчук Микола Станіславович

Головний бухгалтер

Войтович Людмила Миколаївна

1

Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Додаток 1
до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1
"Загальні вимоги до фінансової звітності"

		Дата (рік, місяць, число)		Коди	
		2021	01	01	
Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "КОМО УКРАЇНА"	за ЄДРПОУ	39507437		
Територія	ВОЛИНСЬКА	за КОАТУУ	710100000		
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240		
Вид економічної діяльності	Оптова торгівля молочними продуктами, яйцями, харчовими оліями та жирами	за КВЕД	46.33		
Середня кількість працівників	1 175				
Адреса, телефон	вулиця Лідавська, буд. 2, м. ЛУЦЬК, ЛУЦЬКИЙ РАЙОН, ВОЛИНСЬКА обл., 43000	783899			
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками).					
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):					
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку					
за міжнародними стандартами фінансової звітності					
v					

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2020 р.

		Форма №1	Код за ДКУД	1801001
Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	
1	2	3	4	
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	20	17	
первісна вартість	1001	26	26	
накопичена амортизація	1002	6	9	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	65	10	
Основні засоби	1010	541	222	
первісна вартість	1011	2 082	2 261	
знос	1012	1 514	2 039	
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-	
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-	
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-	
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-	
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-	
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-	
Довгострокові фінансові інвестиції:				
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-	
інші фінансові інвестиції	1035	25 000	25 000	
Довгострогова дебіторська заборгованість	1040	-	-	
Відстрочені податкові активи	1045	4	4	
Гудвіл	1050	-	-	
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-	
Інші необоротні активи	1090	-	-	
Усього за розділом I	1095	25 630	25 253	
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	29 400	33 429	
Виробничі запаси	1101	1 225	1 266	
Незавершене виробництво	1102	-	-	
Готова продукція	1103	-	-	
Товари	1104	28 175	32 163	
Поточні біологічні активи	1110	-	-	
Депозити перестрахування	1115	-	-	
Векселі одержані	1120	781	781	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	263 527	293 464	
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
за виданими авансами	1130	260 681	426 755	
з бюджетом	1135	14 651	14 149	
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-	
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-	
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1 099 610	852 869	
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-	
Гроші та їх еквіваленти	1165	16 620	6 118	
Готівка	1166	79	100	
Рахунки в банках	1167	11 296	1 723	
Витрати майбутніх періодів	1170	6	7	
Інші оборотні активи	1190	3 691	2 381	
Усього за розділом II	1195	1 688 967	1 629 953	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-	
Баланс	1300	1 714 597	1 655 206	

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	100	100
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(161788)	-201465
Неоплачений капітал	1425	(100)	(100)
Вилучений капітал	1430	-	-
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	(161788)	-201465
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	1 500 000	1 500 000
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	5	5
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	1 500 005	1 500 005
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	120 276	125 588
розрахунками з бюджетом	1620	126	138
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	140	140
розрахунками з оплати праці	1630	473	477
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	8 069	8 052
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	4	0
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	247 292	222 271
Усього за розділом III	1695	376 380	356 666
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	1 714 597	1 655 206

Керівник

Вакульчук Микола Станіславович

Головний бухгалтер

Войтович Людмила Миколаївна

1

Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Додаток 1
до Національного положення
(стандарту) бухгалтерського обліку 1
"Загальні вимоги до фінансової
звітності"

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

Код		
2020	01	01
39507437		

Підприємство **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "КОМО
УКРАЇНА"**

(найменування)

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2019 р.**

Форма №2

Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2296341	2272766
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1777545)	(1765913)
Валовий :			
прибуток	2090	518796	506853
збиток	2095	(-)	(-)
Інші операційні доходи	2120	15	1508
Адміністративні витрати	2130	(2736)	(5057)
Витрати на збут	2150	(210966)	(198316)
Інші операційні витрати	2180	(2045)	(69141)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	303064	235847
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	893	1012
Інші доходи	2240	6050	229
Дохід від благодійної допомоги	2241	-	-
Фінансові витрати	2250	(315639)	(315610)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(16124)	(9756)
Прибуток (збиток) від впливу інформації на монетарні статті	2275	-	-
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	-	-
збиток	2295	(21756)	(88278)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	-
збиток	2355	(21756)	(88278)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(21756)	(88278)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	7933	7569
Витрати на оплату праці	2505	10635	8461
Відрахування на соціальні заходи	2510	2184	1911
Амортизація	2515	616	339
Інші операційні витрати	2520	194378	254234
Разом	2550	215746	272514

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Вакульчук Микола Станіславович

Головний бухгалтер

Войтович Людмила Миколаївна

Додаток 1
до Національного положення
(стандарту) бухгалтерського обліку 1
"Загальні вимоги до фінансової
звітності"

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

Код		
2021	01	01
39507437		

Підприємство **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "КОМО
УКРАЇНА"**
(кодифікаційний)

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2020 р.**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Форма №2

Код за ДКУД

1801053

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2487196	2296341
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1927825)	(1777545)
Валовий :			
прибуток	2090	559371	518796
збиток	2095	(-)	(-)
Інші операційні доходи	2120	1806	15
Адміністративні витрати	2130	(3898)	(2736)
Витрати на збут	2150	(258998)	(210966)
Інші операційні витрати	2180	(8846)	(2045)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	289434	303064
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	451	893
Інші доходи	2240	127	6060
Дохід від благодійної допомоги	2241	-	-
Фінансові витрати	2250	(316476)	(13213)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(13213)	(16124)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	-	280670
збиток	2295	(39677)	
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	280670
збиток	2355	(39677)	

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(39677)	280670

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	6048	7569
Витрати на оплату праці	2505	11277	8461
Відрахування на соціальні заходи	2510	2477	1911
Амортизація	2515	543	339
Інші операційні витрати	2520	251397	254234
Разом	2550	271736	272514

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Вакульчук Микола Станіславович

Головний бухгалтер

Войтович Людмила Миколаївна